

**A SZEKSZÁRD ÉS TÉRSÉGE
TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGI TÁRSULÁS
SZOCIÁLIS
SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓJA
FELÜLVIZSGÁLAT**

2009.

**Készítette: Szekszárd és Térsége Többcélú
Kistérségi Társulás Munkaszervezete**

*„Nem azért vagyunk, hogy megmondjuk az embereknek, mit tegyenek,
Hanem azért, hogy segítsünk nekik azt tenni,
amit akarnak.”*

Ernesto Sirolli

Előszó

A szociális biztonsághoz való jog alkotmányos jogunk. Ennek biztosítása mindannyiunk közös felelőssége. A Többcélú Kistérségi Társulás már megalakulásakor, a Társulási Megállapodásában rögzítette a szociális feladatok ellátásának szervezését, mint a társulási együttműködés egyik fő célját. A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió elkészítésének gondolata 2007. év elején fogalmazódott meg a Munkaszervezetben, miután a Társulásban ellátott szociális feladatok és az ezeket közvetlenül ellátó intézményfenntartó társulások száma egyre bővült.

A koncepció elkészítésénél – a komplex területfejlesztés alapkövetelményét figyelembe véve – arra törekedtünk, hogy:

- a komplexitást a szociális szféra metszetében is érvényesítsük
- olyan léptékű program kerüljön kidolgozásra, mely a rendelkezésre álló forrásokkal megvalósítható
- illeszkedjünk a megyei szociális szolgáltatástervezési koncepcióhoz és az egyéb ágazati elképzelésekhez
- egyeztessünk és véleményezzünk a kistérség szociális szereplőivel.

A fentiek érdekében az alábbi módszertani eszközökkel dolgoztunk:

- A meglévő KSH adatok összegyűjtése, elemzése
- Saját kérdőíves felmérés a legfontosabb társadalompolitikai adatokra és a szociális és gyermekjóléti ellátások biztosítására (vizsgált év: 2007, 2008, de figyelembe vettük a 2009-ben hatályba lépő szolgáltatásokat is.
- Az ellátások és szolgáltatások egy részéről kistérségi szociális térkép készült
- Folyamatosan egyeztettünk az érintettekkel (önkormányzatok, intézmények, civil szervezetek) és műhelybeszélgetéseken értékeltük a készülő koncepció szakaszait a kistérségi Szociális Kerekasztallal.

Az elsődleges adatgyűjtés 2007. július–október között zajlott, ennek felülvizsgálata 2009. április – augusztus között zajlott. Ezután került sor a koncepció véleményeztetésére a Szociális Kerekasztal tagjaival, a települések polgármestereivel és jegyzőivel, a Tolna Megyei Önkormányzattal és a Dél-Dunántúli Regionális Szociálpolitikai Tanáccsal.

A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió felülvizsgálatára 2012-ben kerül sor.

Tartalomjegyzék

Előszó

I. Bevezetés

1.1 A Többcélú Kistérségi Társulásról	2.
1.2 Jogszabályi háttér - A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	3.
1.3 A szociális szolgáltatástervezési koncepció elvi alapjai	4.

II. Helyzetkép

2.1 A települések helyzetét bemutató általános adatok	8.
2.2 A szociális ellátórendszer típusai, formái, az önkormányzatok kötelező feladatai	21.
2.3 A kistérség szociális szolgáltatásainak jellemzése	26.
2.4 Szociális társulások a kistérségben	34.

III. Táblázatok, szociális térképek 36.

IV. A kistérségi szociális ellátórendszer SWOT-analízise 42.

V. Feladatok, a fejlesztési irányok 43.

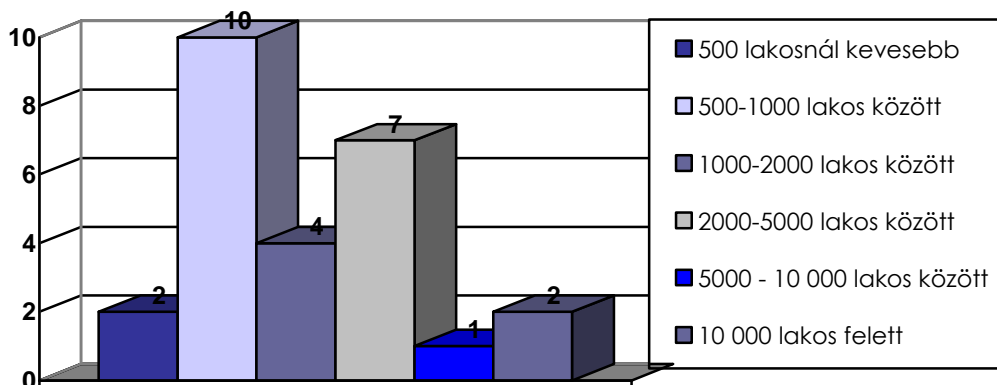
5.1 Fejlesztési szükségletek és feladatok a kistérségi közös feladatellátásban	43.
5.2 Intézkedési javaslatok	45.
5.3 A koncepcióban foglaltaktól várt eredmények	48.

I. Bevezetés

1.1 A Többcélú Kistérségi Társulásról

A Szekszárd és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás 2004. június 10.-én alakult, a már 1999 óta működő Területfejlesztési Társulás jogutódjaként. A Társulás működési területe a statisztikai kistérség teljes területét – 26 települést – lefedi. A Társulás székhelytelepülése Szekszárd Megyei Jogú Város, emellett még 2 város – Bátaszék és Tolna – tagja a társulásnak. A kistérség lakosság száma 2007. január 1.-én 89 076 fő volt.

A kistérség településeinek több mint fele – 16 település - 2000 fő alatti, ám nálunk található a megyeszékhely is a maga 35 ezer lakosával.

A kistérség települései lakosság számuk alapján

A 26 önkormányzat közigazgatási feladatait önálló jegyzőségek, és 11 körjegyzőség látja el. Az önkormányzatok közigazgatási feladataik megszervezésén túl egyéb közszolgáltatások ellátására intézményfenntartó vagy feladatellátó társulásokat hoztak létre.

A Többcélú Kistérségi Társulás szociális feladatai a Társulási megállapodás alapján a következők:

B) A személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások szervezése és ellátása, ezek körében:

a) Szociális alapszolgáltatások (a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 57.§. (1) bek.):

aa) a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,

ab) az étkeztetés,

ac) a házi segítségnyújtás,

ac) a családsegítés,

ae) a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,

- af) a közösségi ellátások,
- ag) a támogató szolgáltatás,
- ah) az utcai szociális munka,
- ai) a nappali ellátás.

b) Szakosított ellátások (a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 57.§. (2)bek.):

- ba) az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,
- bb) a rehabilitációs intézmény,
- bc) a lakóotthon,
- bd) az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény,
- be) az egyéb szociális intézmény

c) Alapszolgáltatási központ (a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 57.§. (4) bek.) működési feltételeinek javítása.

d) Gyermekjóléti alapellátások (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15. § (2) bek.):

- da) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- db) a gyermekek napközbeni ellátása,
- dc) a gyermekek átmeneti gondozása.

A Társulás tagjai a szociális feladatellátással kapcsolatban az alábbi feladat- és hatásköröket ruházták a Társulásra:

- A feladat ellátását szolgáló és működő társulásokkal megkötött együttműködési megállapodások alapján a szociális alap- és szakosított valamint a gyermekjóléti alapellátások koordinálása;
- A közös intézmény létrehozásának és működtetésének lehetőségeinek vizsgálata.

1.2 Jogsabályi háttér

A szociális igazgatásokról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése előírja: *„A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat, illetve a megyei önkormányzat a településen, illetve a megyében, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.”.*

A koncepció az adott területen élő lakosság demográfiai mutatóit, helyzetét elemzi, ez alapján felméri a szociális szolgáltatások iránti igényeket, a speciális ellátások szükségességét. Feltárja, hogy az önkormányzatok illetve társulásaik miként tesznek eleget ellátási kötelezettségeiknek, és, hogy az egyes szolgáltatások miként biztosíthatóak megfelelő szakmai színvonalon és költséghatékonyan.

Ennek értelmében a koncepció tartalmazza:

- a lakosságszám alakulását, korösszetételét, a szolgáltatások iránti igényeket;
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét;
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit.
- Az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát a helyi önkormányzat illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

A Többcélú Társulás szociális intézményt nem tart fenn, szociális feladatait szervező tevékenységével létrehozott intézményi társulások útján látja el. Fontosnak tartjuk azonban, hogy kistérség egészére vonatkozó szociális szolgáltatástervezési koncepcióval is rendelkezünk, ezzel is támogatva komplex kistérségi fejlesztések megvalósulását, komplex és differenciált, magas színvonalú ellátások kialakítását.

1.3 A szociális szolgáltatástervezési koncepció elvi alapjai

A modern szociálpolitika alapgondolata, hogy társadalmunk alrendszerének működése során adódhatnak olyan helyzetek, problémák, amelyekben az egyének vagy csoportok ideiglenesen vagy véglegesen nem tudnak magukról elfogadható szinten gondoskodni. A szociális gondoskodás feladata, hogy e tipikus élethelyzeteket feltárja, s azokra reagáljon. Ehhez olyan eszközök biztosítására van szükség, melyekkel a felmerülő problémák a leghatékonyabban kezelhetők az egyén szabadságát és személyiségi jogait tiszteletben tartva, ugyanakkor a közösség védelmét is figyelembe véve.

A szolgáltatástervezési koncepció elkészítésekor fontos követelmény a realitáson alapuló, lehetőleg primer adatokból származó információk feldolgozása, főleg a kisebb települések vonatkozásában. A tervezés, a fejlesztés ütemezése során további követelmény a realitás, a fokozatosság elvének érvényesítése, a meglévő szolgáltatások szakmai feltételeinek korszerűsítése, színvonalának emelése, a dolgozók szakmai felkészültségének növelése.

Előnyben kell részesíteni a rászoruló személy saját környezetében történő gondozását, hogy lehetőleg saját otthonukban, megszokott környezetükben kapják meg az igényelt segítségnyújtást, gondoskodást.

Az Európai Unió elveinek megfelelően dinamikusabbá kell tenni az együttműködés csatornáit a különböző szektorokkal, szolgáltatókkal és fenntartókkal. A szolgáltatási struktúra fejlesztésénél nemcsak a mennyiségi növekedésre, hanem a differenciáltabb, magasabb színvonalú ellátások megteremtésére van szükség.

1.3.1 A jövőkép meghatározása

Jövőképünk a fejlesztések kiindulópontja, mely egyben meghatározza, hová szeretnénk eljutni. A szociális szolgáltatások fejlesztési irányainak értékközpontú rendszere, amit a konkrét célok és eszközök kidolgozása során igyekszünk érvényre juttatni.

Jövőképünk:

A kistérség településein élő lakosság számára minőségi életfeltételek biztosítása, a településszerkezetből adódó eltérésektől függetlenül, a már kialakult rendszerekre épülve.

1.3.2 Alapelvek meghatározása

A szociális szolgáltatások működtetésével és fejlesztésével összefüggő alapelvek:

- Jog az emberhez méltó életre – a szociális minimum biztosítása mindenki számára
- Mindennemű hátrányos megkülönböztetés és előítélet elutasítása
- Az egyén, családok védelme, a helyi társadalom zavartalan együttélése
- A támogató szerep hangsúlyozása.

1.3.3 Értékek meghatározása

A helyi szociálpolitikában és a szociális szolgáltatások biztosítása során érvényesülő értékek:

- Szociális biztonság – ne fordulhasson elő, hogy a szükségét szenvedők ellátás nélkül maradjanak
- Relatív biztonság – valamely társadalmi kockázat bekövetkeztekor az egyén vagy család életszínvonala ne süllyedjen radikálisan
- Az ellátások és szolgáltatások alapvetően a megbomlott szociális egyensúly korrekciójára hivatottak.
- Differenciáltság
- Az ellátások, szolgáltatások kliensközeli biztosítása
- Egyénre szóló ellátások

- Társadalmi integráció erősítése
- Szektorsemlegesség
- Innovativitás
- Minőség
- Hatékonyság, hatásosság

1.3.4 A szolgáltatástervezési koncepció célja

- Egy olyan alapdokumentum létrehozása a döntéshozók részére, mely átfogó képet nyújt a települési szociális ellátások helyzetéről, a szociális szükségletekről és a rendelkezésre álló lehetőségekről, a fejlesztési irányokról.
- Azon alapelvek, irányok és célok meghatározása, melyek mentén a szociális fejlesztések és a szociális szolgáltatások biztosítása megvalósul a kistérségben.
- A Társulás tagjai a jogszabályokban meghatározott feladataikat a települések adottságainak, lakosainak igényei és szükségletei figyelembevételével, az anyagi és humán erőforrások legoptimálisabb felhasználásával lássák el, a lehetőségekhez mért legmagasabb szinten.
- A településeken jelenleg a szociális ellátás területén mutatkozó hiányosságok feltárása, javaslatok a megszüntetésükre.
- A közös feladatokat ellátó intézmények jogi szabályozottságának, kihasználtságának és finanszírozásának javítása.

1.3.5 A szolgáltatástervezési koncepció feladata

- Világítson rá a térségben működő szociális ellátórendszer hiányosságaira, kihasználatlan lehetőségekre, ki nem elégített igényekre
- Segítse elő az egységes szociális szolgáltató politika kialakulását
- Biztosítson információkat egyéb fejlesztési koncepciók, programok, tervek kidolgozásához és megvalósításához
- Segítse információkkal a döntéshozókat, illetőleg a szolgáltatások biztosításában résztvevőket, adjon kellő alapot a szociális szolgáltatások fejlesztésének operatív programjaihoz.

1.3.6 Célterületek

Közvetlen és közvetett beavatkozási lehetőségek a szociális szolgáltatások működtetése, fejlesztése területén:

- Információkezelés, információáramlás, szakmai és intézményi kapcsolatrendszer, ágazatok közötti együttműködés;
- Humán- és pénzügyi erőforrás fejlesztés a szociális szolgáltatásokban;
- Szakmai és intézményi feltételrendszer fejlesztése;
- Az ellátások társadalmasítása.
- Szociális és gyermekjóléti alapellátások fejlesztése, minőségi szolgáltatások nyújtása.
- Fogyatékos, időskorú és egészségkárosodott személyek szociális biztonságának megteremtése, életvitelének segítése.

1.3.7 Célcsoportok

Az egyes célcsoportok esetében az elérendő célok különbözőek.

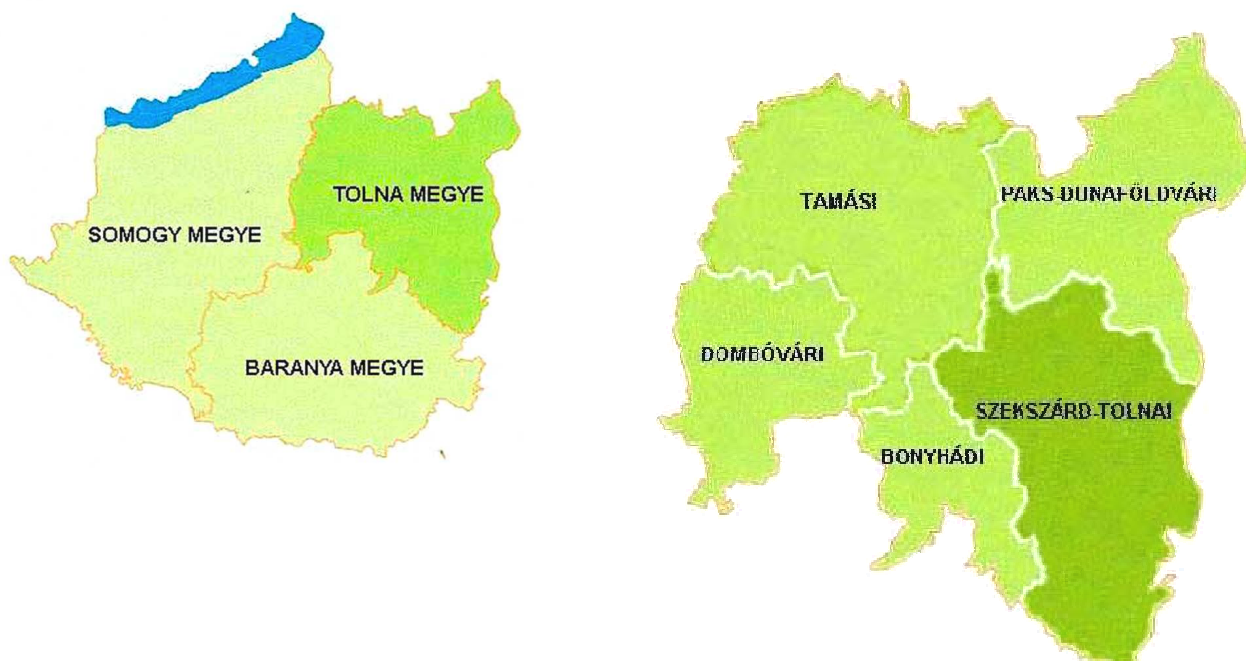
- Gyermekek
- Családok, gyermeküket egyedül nevelők: cél a családi nevelés alapvető feltételeinek biztosítása, a szülők munkaerő-piaci helyzetének megerősítése a gyermekek napközbeni ellátásának biztosításával
- Időskorúak: figyelembe véve a térségben jellemző elidősödést, és a területi különbségeket, fő cél az alapvető gondozási feltételek biztosítása elsősorban a lakhelyen, másodsorban intézményekben.
- Krízishelyzetbe került egyének, családok
- Átmeneti ill. tartós nevelésből kikerült fiatalok: cél a társadalmi integráció
- Munkanélküliek
- Fogyatékos személyek: cél a társadalmi integráció, akadálymentes környezet megvalósítása, személyi segítség feltételeinek kialakítása.
- Pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek: lehetőség szerint társadalmi integráció, illetve az alapvető gondozási, ellátási feltételek biztosítása
- Hajléktalan személyek: alapvető létfeltételek biztosítása

II. Helyzetkép

2.1 A települések helyzetét bemutató általános adatok

A kistérség földrajzi elhelyezkedése

A Szekszárd-tolnai kistérség a Dél-dunántúli régióban, Tolna megye déli részén fekszik. A megye kistérségei közül a legnagyobb területű: 1028 km². A kistérség természetföldrajzi szempontból öt természetföldrajzi mikro régióhoz kapcsolódik: a Tolnai-Sárköz, a Tolnai-Hegyhát, a Szekszárdi-dombság illetve a Dél-Mezőföld és a Sárvíz-völgy kistájak találkoznak itt össze. A dombsági területhez is kötődő helységek esetében - csakúgy, mint az összes többi település életében - a Duna, illetve a Sárvíz ma is meghatározó szerepet játszik.

A kistérség elhelyezkedése a régióban és Tolna megyében

A kistérség földrajzilag és településkapcsolatai alapján négy mikrotérségre és Szekszárd Megyei Jogú Városra osztható. Az 5 mikrotérség a következő:

- Dél-Tolna mikrotérség: Bátaszék, Alsónyék, Várdomb, Alsónána, Pörböly,
- Sárközi mikrotérség: Decs, Ócsény, Sárpilis, Bába
- Zomba és térsége: Zomba, Kéty, Felsónána, Murga, Harc, Kistormás, Kölesd, Szedres, Medina, Tengelic
- Tolnai mikrotérség: Tolna, Fadd, Bogyiszló, Sióagárd, Fácánkert
- Szekszárd és Szálka

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

A mikrotérségi felosztás általánosságban igaz a települések kapcsolataira, ám az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódóan eltérő társulási csoportok is létrejöttek, melyek esetenként átfedik egymást.

A települések helyzetét bemutató általános adatok

A kistérség lakosságának lakáshelyzete és a települések közmű és vezetékes infrastruktúrával való ellátottsága a lakosság életminőségére, a települések élhetőségére enged következtetni.

Lakáshelyzet és közműellátottság (Statistikai Évkönyv 2007) II.

	Lakás állomány az év végén	Háztartási villamos energia fogyasztók	Közüzem vízvezeték hálózat hossza (km)	Közüzem szennyvíz- csatorna hálózat hossza (km)	Rendszeres hulladék- gyűjtésbe bevont lakás	Telefon fővonallal rendelkezők száma	KábelTV hálózatba bekapcsolt lakás
Alsónána	278	360	6	7,4	278	195	203
Alsónyék	306	326	7,5	-	306	158	209
Báta	822	899	10,7	8,9	782	397	466
Bátaszék	2554	2883	33,9	39,2	2554	1842	1898
Bogyiszló	912	1227	26	26,8	600	408	517
Decs	1547	1842	17,5	24,9	1307	893	1009
Fácánkert	292	290	12,3	7	250	144	157
Fadd	1567	2400	53,2	73,3	1400	1003	951
Felsónána	243	245	8,1	-	243	143	177
Harc	314	354	7,3	-	300	198	258
Kéty	265	306	5,3	-	265	188	185
Kistormás	128	131	3,7	-	120	68	80
Kölesd	615	669	10,2	-	521	353	433
Medina	351	367	5,8	7,6	300	194	162
Murga	56	61	2,3	-	39	21	-
Őcsény	946	962	16,8	16,5	889	551	676
Pörboly	244	255	8,4	-	243	133	150
Sárpilis	218	216	7,6	9,2	212	105	118
Sióagárd	517	773	7,8	7,3	510	356	396
Szálka	256	266	6,9	10,1	240	193	188
Szedres	795	794	15,4	13,9	795	469	507
Szekszárd	14842	19703	196,2	136,6	14669	14564	11512
Tengelic	1000	1020	46,7	17,1	1000	620	527
Tolna	4488	5072	68	98,5	4488	3083	2905
Várdomb	437	518	10,9	15,7	430	270	323
Zomba	839	883	14	-	700	598	586

A kistérségben a lakások mennyisége nem növekszik számottevően az utóbbi években, azonban a meglévő lakások közműellátottsága – a szennyvíz csatornahálózat kivételével –

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

szinte teljes. Ez alól kivételt képeznek a kistérségben több helyen jellemző lakott külterületek, melyekről külön táblázat szolgál információkkal. A külterületek adatai a közösségi közlekedés illetve a falugondnoki szolgáltatás megszervezésének szempontjából jelentenek még fontos információkat.

Külterületek adatai (KSH, Népszámlálás 2001.)

	Külterületek száma	A külterületi népesség száma	Külterületi lakóegységek száma
Alsónána	1	5	2
Alsónyék	3	59	25
Báta	2	6	6
Bátaszék	5	373	158
Bogyisló	5	30	14
Decs	12	161	127
Fácánkert	3	36	13
Fadd	4	27	10
Felsónána	-	-	-
Harc	1	17	8
Kéty	-	-	-
Kistormás	-	-	-
Kölesd	3	11	5
Medina	6	286	69
Murga	-	-	-
Ócsény	6	21	16
Pörböly	1	33	16
Sárpilis	3	22	11
Sióagárd	1	3	1
Szálka	-	-	-
Szedres	6	150	58
Szekszárd	34	898	317
Tengelic	9	520	192
Tolna	5	73	49
Várdomb	2	25	11
Zomba	3	208	46

Demográfiai adatok

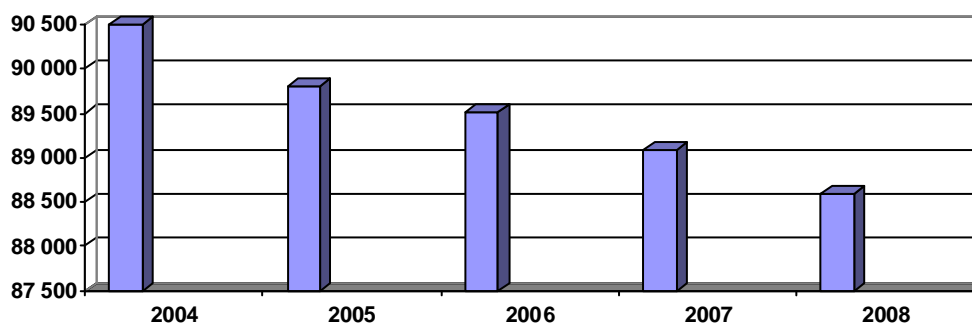
A demográfiai adatok képet adnak a lakosság állandó és ideiglenes számáról, korösszetételéről stb.

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

Az állandó lakosság a kistérségben 2008. január 1-én 88 591 fő volt. A nők aránya a kistérségben valamivel magasabb, mint a férfiaké az összlakosságban.

Település	férfi	nő	összesen
Alsónána	375	405	780
Alsónyék	413	405	818
Báta	907	938	1 845
Bátaszék	3 230	3 610	6 840
Bogyiszló	1 136	1 199	2 335
Decs	2 087	2 224	4 311
Fácánkert	365	366	731
Fadd	2 221	2 259	4 480
Felsónána	339	347	686
Harc	457	488	945
Kéty	369	360	729
Kistormás	188	175	363
Kölesd	766	800	1 566
Medina	415	430	845
Murga	49	42	91
Öcsény	1 305	1 311	2 616
Pörböly	284	299	583
Sárpilis	332	354	686
Sióagárd	646	691	1 337
Szálka	296	308	604
Szedres	1 187	1 208	2 395
Szekszárd	16 251	18 704	34 955
Tengelic	1 242	1 278	2 520
Tolna	5 736	6 215	11 951
Várdomb	630	646	1 276
Zomba	1 096	1 207	2 303
Összesen	42 322	46 269	88 591

A kistérség állandó lakossága 2008. január 1-jén¹

A kistérség lakosságának alakulása.²

¹ Forrás: Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala

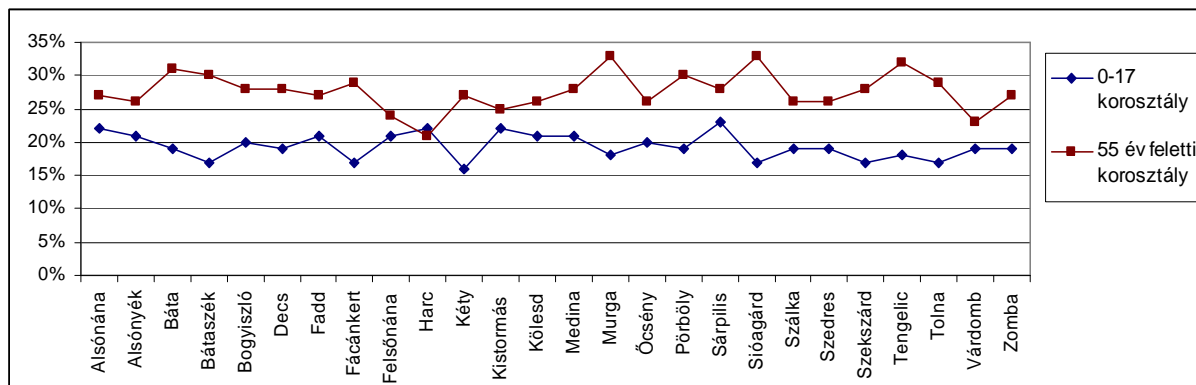
² Forrás: Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Kon koncepciója
Felülvizsgálat 2009.

Az önkormányzatok illetékességi területén tartózkodó ideiglenesen bejelentkezett lakosok száma nemenként és korcsoportonként (2008.)

	0-17 éves		18-59 éves		60+	
	ffi	nő	ffi	nő	ffi	nő
Alsónána	1	2	1	4	1	1
Alsónyék	-	-	4	-	-	-
Báta	4	2	16	14	3	4
Bátaszék	-	-	-	-	-	-
Bogyiszló	7	6	51	65	7	10
Decs	-	-	4	4	-	-
Fácánkert	-	-	8	7	-	-
Fadd	67	53	156	154	21	29
Felsőnána	-	-	-	-	-	-
Harc						
Kéty	6	7	4	12	-	-
Kistormás	-	-	5	2	-	-
Kölesd	3	4	19	14	8	4
Medina	-	3	10	4	-	-
Murga	-	-	-	1	-	-
Őcsény	9	10	40	38	-	3
Pörböly	-	-	11	1	-	-
Sárpilis	-	-	3	8	-	-
Sióagárd	2	4	10	11	2	3
Szálka	2	-	6	3	2	2
Szedres	9	12	31	21	2	1
Szekszárd	376	349	663	612	426	542
Tengelic	-	-	34	38	-	-
Tolna	52	34	136	192	21	40
Várdomb	114	98	416	395	97	144
Zomba	-	-	6	4	-	3

Jellemző a lakosság előregedése. Az idős korúak aránya emelkedést mutat, az 55 év felettiak majd minden településen nagyobb számban vannak, mint a 18 éven aluliak.

A gyermekek és az idősek aránya (Statistikai Évkönyv 2007)

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

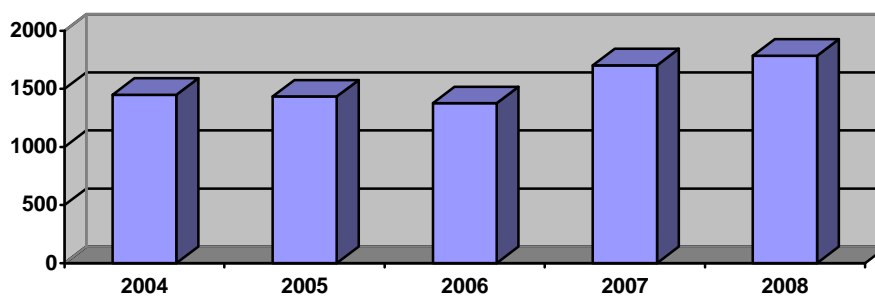
A kistérség településein az országosan jellemző tendencia, a népesség fogyása jellemző. A halálozások száma szinte minden településen meghaladja az élveszületések számát, így a természetes fogyás a jellemző. Természetes szaporodás csak 4 településen mutatható ki, a lakossághoz viszonyított mértéke azonban itt is elenyésző. A népesség fogyásának másik tényezője a belföldi vándorlás, mely kistérségünkben általában szintén negatív értékeket mutat. Néhány településen mutatható ki bizonyos mértékű odavándorlás, ezek azonban jellemzően a környező városokból kiköltözőket felszívó települések. A kiköltözők két típusa jellemző kistérségünkben: a városi elszegényedők, akik az alacsonyabb ingatlanárak miatt vándorolnak a környező, vagy akár távolabbi településekre; illetve a városokban dolgozó, de nagyobb, vidéki ingatlanra, egészségesebb, nyugodtabb környezetre vágyók, akik a napi ingázást meg tudják oldani.

	Terület (hektár)	Lakónépesség	Élve születés	Halálozás	Természetes szaporodás/fogyás		Belföldi vándorlási különbség
Alsónána	1313	708	4	7	-3	0,004	-35
Alsónyék	3205	786	10	9	1	0,001	-13
Báta	6617	1767	15	28	-13	0,007	-5
Bátaszék	6354	6626	54	120	-66	0,009	-44
Bogyiszló	5593	2274	21	32	-11	0,004	-15
Decs	9468	4237	32	68	-36	0,008	21
Fácánkert	1070	673	6	10	-4	0,005	-8
Fadd	6754	4501	43	59	-16	0,003	35
Felsőnána	1890	641	7	9	-2	0,003	-15
Harc	1586	914	9	5	4	0,004	-7
Kéty	1657	693	12	19	-7	0,01	-19
Kistormás	1135	350	1	2	-1	0,002	-5
Kölesd	3813	1548	14	22	-8	0,005	-30
Medina	2224	863	14	16	-2	0,002	3
Murga	659	74	1	2	-1	0,01	-1
Őcsény	7261	2481	17	30	-13	0,005	5
Pörboly	1111	560	4	9	-5	0,008	-7
Sárpilis	2170	711	5	22	-17	0,02	-7
Sióagárd	2440	1344	18	23	-5	0,003	-17
Szálka	1708	587	3	2	1	0,001	10
Szedres	4631	2368	14	25	-11	0,004	-21
Szekszárd	9629	34004	350	381	-31	0,001	-142
Tengelic	7093	2441	26	38	-12	0,004	-16
Tolna	7108	11704	97	146	-49	0,004	-89
Várdomb	955	1229	9	8	1	0,001	6
Zomba	5729	2213	16	26	-10	0,004	-17

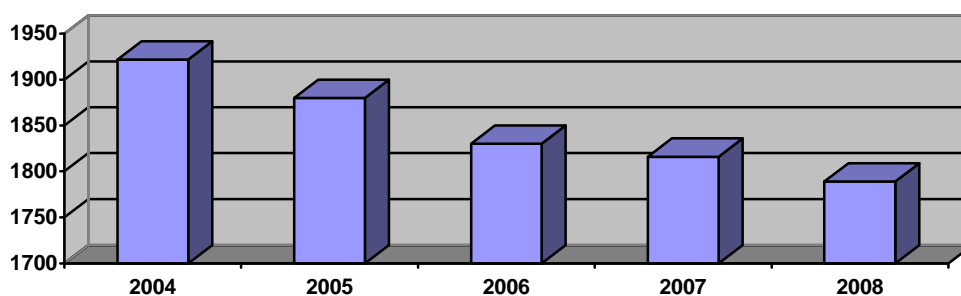
Népmozgalom (KSH 2007)

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

Születések számának alakulás az utóbbi 5 évben

Halálozások számának alakulása az utóbbi 5 évben

Házasságkötések száma az elmúlt 5 évben

	2004	2005	2006	2007	2008
Alsónána	2	2	2	1	2
Alsónyék	6	4	1	5	-
Báta	4	4	8	6	2
Bátaszék	29	16	23	14	24
Bogyiszló	13	8	4	7	2
Decs	24	20	29	38	26
Fácánkert	2	2	-	-	2
Fadd	11	22	16	16	20
Felsónána	-	-	-	3	2
Harc					
Kéty	1	2	4	2	3
Kistormás	-	-	-	-	-
Kölesd	10	6	5	2	9
Medina	2	-	1	3	1
Murga	-	1	-	-	1
Ócsény	5	9	3	4	4
Pörböly	2	1	2	1	4
Sárpilis	1	3	2	1	1
Sióagárd	4	4	3	1	2
Szálka	2	1	1	2	1
Szedres	4	12	3	1	4
Szekszárd	201	221	216	219	195
Tengelic	4	9	7	13	5
Tolna	47	46	54	36	41
Várdomb	1	-	2	1	2
Zomba	5	5	11	10	10

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

A lakosság családi állapot szerinti megoszlása (2008)

	házas	hajadon/nőtlen	elvált	özvegy
Alsónána	296	312	90	72
Alsónyék	305	348	75	88
Báta	699	749	216	208
Bátaszék	2732	2710	676	707
Bogyiszló	894	995	234	223
Decs	1566	1684	463	427
Fácánkert	254	322	79	80
Fadd	1759	1933	362	407
Felsónána	-	-	-	-
Harc				
Kéty	315	283	51	86
Kistormás	143	145	28	35
Kölesd	636	665	103	161
Medina	294	355	85	110
Murga	36	36	11	9
Ócsény	1026	1089	239	236
Pörböly	226	219	67	69
Sárpilis	217	311	63	88
Sióagárd	584	502	84	149
Szálka	269	233	58	48
Szedres	1011	973	173	203
Szekszárd	13790	14047	4066	2814
Tengelic	923	99	270	289
Tolna	5091	4707	1067	1068
Várdomb	533	521	105	99
Zomba	994	902	159	220

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

Foglalkoztatottsági helyzet

A kistérségben a gazdaságilag aktív lakosság aránya az utóbbi években 45% körül mozgott, a munkaképes korúak aránya a teljes lakossághoz viszonyítva 67-68 % volt. Az országos folyamatokhoz hasonlóan elsősorban a szolgáltatás jellegű ágazat a legnagyobb foglalkoztató, majd az ipar és építőipar. A mezőgazdaságban dolgozók aránya a legkisebb.

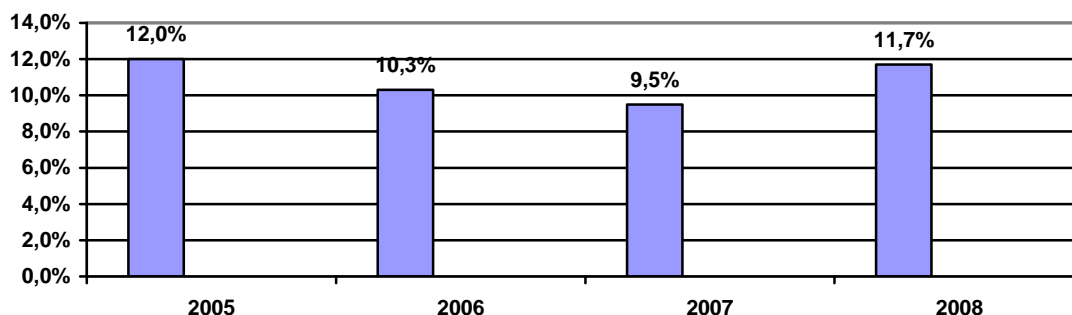
Település	Nyilvántartott álláskeresők a gazdaságilag aktív népesség arányában	Tartós munkanélküliek a gazdaságilag aktív népesség arányában	Munkanélküliségi ráta (%)	Aktivitási ráta (%)
Alsónána	15,1%	3,9%	15,1	59,5
Alsónyék	12,9%	2,6%	12,9	60,3
Báta	29,2%	10,4%	29,2	59,6
Bátaszék	9,4%	2,7%	9,4	65,0
Bogyiszló	16,0%	5,3%	16,0	64,5
Decs	14,1%	5,3%	14,1	60,4
Fácánkert	13,5%	5,0%	14,6	64,1
Fadd	14,6%	5,4%	13,5	62,7
Felsónána	10,3%	1,8%	10,3	60,8
Harc	11,1%	2,2%	11,1	58,7
Kéty	10,5%	1,8%	10,5	65,2
Kistormás	10,3%	2,6%	10,3	61,3
Kölesd	12,5%	1,9%	12,5	57,5
Medina	9,0%	2,4%	8,8	78,0
Murga	32,1%	21,4%	32,1	47,5
Őcsény	8,0%	1,6%	8,0	62,8
Pörböly	7,1%	1,2%	7,1	65,3
Sárpilis	19,0%	9,3%	19,0	66,1
Sióagárd	4,9%	1,5%	4,9	68,0
Szálka	6,9%	1,9%	6,9	65,0
Szedres	10,3%	3,5%	10,3	66,3
Szekszárd	7,0%	2,3%	7,0	71,0
Tengelic	9,0%	1,6%	9,0	60,2
Tolna	10,2%	3,4%	10,2	65,7
Várdomb	9,4%	1,8%	9,4	62,8
Zomba	7,2%	1,6%	7,2	65,8
Országos átlag	9,1%	2,6 %	7,2	55,1

A munkanélküliség mutatói települési bontásban³

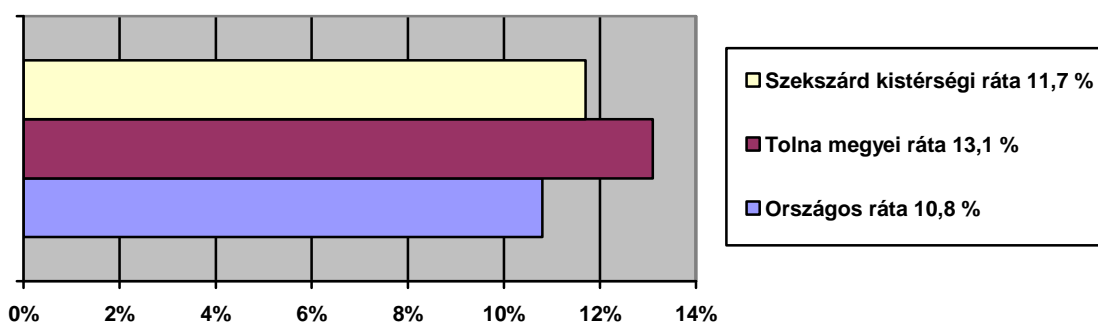
³ Forrás: www.tolnammk.hu Településszintű munkaerő-piaci adatok 2007., KSH Gyorstájékoztató 2007. október

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Kon koncepciója Felülvizsgálat 2009.

A gazdasági válság hatása nálunk is nyomon követhető: a munkanélküliségi ráta az előző években csökkent a kistérségben, ám 2008-ban ismét ugrásszerűen megnövekedett.

A munkanélküliségi ráta alakulása a kistérségben⁴

A munkanélküliségi ráta országos és megyei összehasonlításban⁵

A megyei rátához képest a szekszárdi kistérség munkanélküliségi mutatója alacsony, ám még így is magasabb, mint az országos átlag. Néhány településen pedig a munkanélküliségi ráta az országos átlagot is meghaladja. Ezekben a településeken – például Bátán, Bogyiszlón, Murgán, Sárpilisén - gyakran a 10 – 15%-ot is eléri illetve meghaladja a regisztrált munkanélküliek száma a gazdaságilag aktív népesség számához viszonyítva, ami 2008-ban csak tovább romlott.

A kistérségen belül a tartósan munkanélküliek aránya az országos átlag alatt van, évek óta 2% körül stagnál, de hasonlóan a munkanélküliségi rátához, településenként ez is nagy eltéréseket mutat.

⁴ Forrás: www.tolnammk.hu Településszintű munkaerő-piaci adatok 2005-2008.

⁵ Forrás: www.tolnammk.hu Településszintű munkaerő-piaci adatok 2008.

A szociális ellátások célcsoportjainak helyzete

A szociális ellátások célcsoportjai közül a fogyatékkal élők megoszlását Tolna megyében a fogyatékoság típusa szerint az alábbi táblázat szemlélteti⁶:

Fogyatékoság típusa	Intézményben él	Magánháztartásban él
Mozgássérült	151	6 749
Alsó, felső végtag hiánya	32	417
Egyéb testi fogyatékos	21	733
Értelmi fogyatékos	878	902
Nagyothalló	56	902
Siket	4	123
Beszédhibás	17	171
Néma	1	12
Siketnéma	5	66
Gyengén látó	76	1 511
Egyik szemére nem lát	14	534
Vak	16	247
Egyéb fogyatékoság	86	3 476
Összesen:	1 357	16 093

A szenvedélybetegek aránya kb. a lakosság 1%-a, ami azt jelenti, hogy Tolna megyében kb. 2490 fő tartozik ebbe az ellátotti csoportba. Ezek az adatok azonban csak az egészségügyi – szociális ellátórendszerben megjelenő – kezelést igénybe vevő – személyeket mutatják, a valós arány ennél magasabbra tehető. A Szekszárdon működő RÉV Szendélybeteg segítő szolgálat 2007-es forgalmi adatai alapján a kistérség 12 településéről fordultak meg náluk szenvedélybetegséggel küszködők. Ez éves szinten 1631 esetalkalmat jelentett. Jellemző a drog és az alkoholprobléma, Szekszárdon megjelenik a többi függőség is (gyógyszer, játék).

A háziiorvosi szolgálathoz bejelentkezettek betegségeiről (0-18 éves) a 2003. év végi állapot szerint készült kimutatás alapján Tolna megyében összesen 1 788 főt kezeltek pszichoaktív szer okozta viselkedési zavarral.⁷

A veszélyeztetett gyermek és családok körének és számának felmérésére az egyik legpontosabb adat lehet a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatoknál megjelenő gondozási esetek száma és fajtája. A gyermekjóléti szolgálatok 2004-es statisztikai jelentése alapján összesen 3879 gyermeket vettek valamilyen formában gondozásba. Ebből a 3050 gyermeket a gyermekvédelmi alapellátásban gondozták. A súlyosabb esetek – tehát a komolyabb

⁶ Forrás: Népszámlálás 2001. KSH Budapest, 2002.

⁷ Forrás: Tolna Megye Szociális Ellátórendszerének felmérése és fejlesztési programja 2005

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

problémákkal küzdő gyermekek számát tükrözi a védelembe vett gyermekek száma. 2004-ben összesen 742 esetben kellett ezt a gyermekvédelmi beavatkozást alkalmazni. További 88 esetben gyermekek utógondozása is szükségessé vált. Ezen gyermekek 1986 családban élnek, a védelembe vett gyermek családjainak száma pedig 336.

Az országos adatokhoz hasonlóan a Tolna megyei hajléktalan személyek számáról is csak becsült adat áll rendelkezésünkre. Számuk nem változott számottevően az elmúlt 3 évben, a szekszárdi kistérségben mintegy 150 fő a becsült számuk.

Különböző szociális ellátásokban részesülők száma (2008)

	Rendszeres szoc. segély	Időskorúak járadéka	Lakásfenntartási támogatás	Ápolási díj	Átmeneti segély	Közgyógyellátás	Eü. szolgáltatásra jogosult
Alsónána	27	-	51	1	11	29	7
Alsónyék	19	1	22	10	17	39	17
Báta	148	4	176	20	24	114	30
Bátaszék	223	8	168	34	52	318	35
Bogyiszló	118	3	74	15	113	100	18
Decs	131	1	144	45	141	235	68
Fácánkert	16	1	1	2	4	20	5
Fadd	210	0	132	4	14	259	41
Felsónána	16	2	36	6	15	41	14
Harc	Nincs adat						
Kéty	2	1	12	11	5	43	6
Kistormás	15	0	4	3	6	14	3
Kölesd	56	0	9	9	13	114	27
Medina	23	0	17	6	2	38	18
Murga	8	0	18	2	11	6	1
Öcsény	35	1	14	23	165	148	14
Pörböly	5	0	3	5	0	26	9
Sárpilis	53	2	42	2	12	29	12
Sióagárd	8	0	7	2	3	38	7
Szálka	3	2	0	0	4	20	0
Szedres	47	1	51	3	27	116	39
Szekszárd	532	33	1335	133	1800	1711	142
Tengelic	42	1	24	8	12	116	18
Tolna	390	3	305	65	1292	492	59
Várdomb	24	0	23	5	15	42	14
Zomba	32	0	62	22	38	83	10

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Kon koncepciója
Felülvizsgálat 2009.

Az egészségügyi ellátások helyzete

Az egészségügyi ellátás színvonala, elérhetősége változó képet mutat a kistérségben. Ennek adatait az alábbi táblázat mutatja:

Település	Háziorvosi rendelő	Házi gyermekorvosi rendelő	Eü. tanácsadó	Fogorvosi rendelő	Gyógyszertár	Központi ügyelet
Alsónána	✓		✓			
Alsónyék	✓					
Báta	✓		✓		✓	
Bátaszék	✓	✓		✓	✓	✓
Bogyiszló	✓		✓	✓	✓	✓
Decs	✓	✓		✓		
Fácánkert	✓	✓	✓			
Fadd	✓	✓		✓	✓	
Felsőnána	✓	✓				
Harc	Nincs adat					
Kéty	✓	✓			✓	
Kistormás	✓					
Kölesd	✓	✓	✓	✓	✓	
Medina	✓			✓		✓
Murga	✓					
Őcsény	✓	✓	✓	✓	✓	
Pörböly	✓					
Sárpilis	✓	✓	✓			
Sióagárd	✓		✓		✓	
Szálka	✓					
Szedres	✓		✓	✓	✓	
Szekszárd	✓	✓		✓	✓	✓
Tengelic	✓		✓	✓	✓	
Tolna	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Várdomb	✓		✓		✓	
Zomba	✓	✓	✓	✓	✓	
Összesen (%)	96%	46%	50%	46%	53%	19%

2.2 A szociális ellátórendszer típusai, formái, az önkormányzatok kötelező feladatai

A szociális ellátás rendszere

A szociális ellátások formáiról és az önkormányzatokat érintő szociális feladatokról a *szociális igazgatásokról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény* rendelkezik. Ennek alapján a szociális ellátások formái lehetnek pénzbeli, természetbeni, vagy személyes gondoskodás keretében történő ellátások.

1. Szociális rászorultságtól függő *pénzbeli* ellátások:
  - a. Időskorúak járadéka
  - b. Rendelkezésre állási támogatás
  - c. Rendszeres szociális segély
  - d. Lakásfenntartási támogatás
  - e. Ápolási díj
  - f. Átmeneti segély
  - g. Temetési segély

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben *természetbeni* szociális ellátás formájában is nyújthatók. A képviselő testület a hatáskörébe tartozó pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, vagy rendeletében más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

2. Természetbeni szociális ellátásként nyújtható szolgáltatások:
  - a. Rendszeres szociális segély
  - b. Lakásfenntartási támogatás
  - c. Átmeneti segély
  - d. Temetési segély
  - e. Köztemetés
  - f. Közgyógyellátás
  - g. Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság
  - h. Járulékfizetés alapjának igazolása
  - i. Adósságkezelési szolgáltatás
  - j. Energiafelhasználási támogatás

A *személyes gondoskodás* keretében nyújtandó szociális szolgáltatások két csoportra bonthatók: alap- és szakosított ellátásokra.

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük

fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

3. Szociális alapszolgáltatások

- a. falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
- b. étkeztetés,
- c. házi segítségnyújtás,
- d. családsegítés,
- e. jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- f. közösségi ellátások
- g. támogató szolgáltatás,
- h. utcai szociális munka,
- i. nappali ellátás

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt a rászorult személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni őket.

4. Szakosított ellátások formái:

- a. ápolást, gondozást nyújtó intézmény,
- b. rehabilitációs intézmény,
- c. lakóotthon,
- d. az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény,
- e. egyéb speciális szociális intézmény.

A szociális ellátások megszervezése a települési önkormányzatok feladata. A kötelezően biztosítandó ellátások mellett az állandó lakosság számának függvényében kell biztosítani a különböző szociális ellátásokat, szolgáltatásokat. Az ellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról a helyi önkormányzat rendeletet alkot.

A helyi önkormányzat ellátási kötelezettségének intézmény fenntartásával, önkormányzati társulásban történő részvétellel, vagy feladatellátási megállapodás, ellátási szerződés megkötésével tehet eleget.

A települési önkormányzatok ellátási kötelezettségét lakosság szám alapján az alábbi táblázat mutatja be:

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

Valamennyi	2000 fő lakosságszám feletti	3000 fő lakosságszám feletti	10 000 fő lakosságszám feletti	30 000 fő lakosságszám feletti
települési önkormányzat az alábbi szociális szolgáltatásokat köteles biztosítani ⁸				
Étkeztetés	Étkeztetés	Étkeztetés	Étkeztetés	Étkeztetés
Házi segítségnyújtás	Házi segítségnyújtás	Házi segítségnyújtás	Házi segítségnyújtás	Házi segítségnyújtás
Egyéb szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	Családsegítés	Családsegítés	Családsegítés	Családsegítés
		Idősek nappali ellátása	Idősek nappali ellátása	Idősek nappali ellátása
			Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
			Fogyatékosok nappali ellátása	Fogyatékosok nappali ellátása
				Átmeneti elhelyezést nyújtó ellátások

A települési önkormányzatok ellátási kötelezettsége a település lakosságára, valamint a településen életvitelszerűen tartózkodó hajléktalanokra terjed ki, kivéve, ha az intézményt társulás keretében más önkormányzattal közösen tartják fenn, és a fenntartó az ellátást más önkormányzat lakosaira kiterjedően is vállalta.

A gyermekvédelem rendszere

A *gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról* szóló 1997. évi XXXI. törvény szintén rendelkezik a települési önkormányzatokat érintő, a szociális ellátáshoz kapcsolódó, gyermekvédelmi feladatokról.

A gyermekek védelmét *pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó* gyermekjóléti *alapellátások*, illetve gyermekvédelmi *szakellátások*, valamint *hatósági intézkedések* biztosítják.

1. *Pénzbeli és természetbeni* gyermekjóléti alapellátások:

- a). a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b). a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c). a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d). az otthonteremtési támogatás,
- e). a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

⁸ Forrás: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról

2. *A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:*

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása: bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása: helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona.

3. *A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:*

A szakellátás keretében kell biztosítani az ideiglenes hatállyal elhelyezett, az átmeneti és a tartós nevelésbe vett gyermek otthont nyújtó ellátását, a fiatal felnőtt további utógondozói ellátását, valamint a szakellátást más okból igénylő gyermek teljes körű ellátását.

- a) az otthont nyújtó ellátás: helyettes szülő, nevelőszülő, gyermekotthon,
- b) az utógondozói ellátás: gyermekotthon,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

4. *Hatósági intézkedések*

Ha a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátás a szülő beleegyezésével nem biztosítható és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti, a települési önkormányzat jegyzője, illetve a gyámhivatal a veszélyeztetettség mértékétől függően intézkedik. Ezek az intézkedések, a

- a) védelembe vétel,
- b) családbafogadás,
- c) ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) nevelésbe vétel,
- e) utógondozás.

A települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Kon koncepciója
Felülvizsgálat 2009.

A helyi önkormányzat ellátási kötelezettségének intézmény fenntartásával, önkormányzati társulásban történő részvétellel, vagy feladatellátási megállapodás, ellátási szerződés megkötésével tehet eleget.

A települési önkormányzatok állandó lakosaik számának arányában kötelesek a gyermekvédelmi ellátásokat biztosítani.

Minden települési önkormányzat köteles a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatást biztosítani, valamint szervezi a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

Valamennyi	10 000 fő lakosságszám feletti	20 000 fő lakosságszám feletti	30 000 fő lakosságszám feletti	40 000 fő lakosságszám feletti
települési önkormányzat az alábbi gyermekvédelmi szolgáltatásokat köteles biztosítani ⁹				
Gyermekjóléti szolgáltatás	Gyermekjóléti szolgáltatás	Gyermekjóléti szolgáltatás	Gyermekjóléti szolgáltatás	Gyermekjóléti szolgáltatás
	Gyermekek napközbeni ellátása: Bölcsőde	Gyermekek napközbeni ellátása: Bölcsőde	Gyermekek napközbeni ellátása: Bölcsőde	Gyermekek napközbeni ellátása: Bölcsőde
		Gyermekek átmeneti gondozása: Gyermekek átmeneti otthona	Gyermekek átmeneti gondozása: Gyermekek átmeneti otthona	Gyermekek átmeneti gondozása: Gyermekek átmeneti otthona
			Családok átmeneti otthona	Családok átmeneti otthona
				Gyermekjóléti központ*

*A megyei jogú város lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni.

A települési önkormányzat által fenntartott intézmények ellátási területe a település lakosságára terjed ki, kivéve, ha az intézményt társulás keretében közösen tartják fenn, vagy ha az ellátást szerződésben vállalta más önkormányzat lakosságára is kiterjedően.

⁹ Forrás: 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

2.3 A kistérség szociális szolgáltatásainak jellemzése

2.3.1 Alapellátások (szociális, gyermekjóléti)

Szociális alapellátások

1. falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás: *”.. célja az aprófalvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.”¹⁰*

A kistérségben 9 helyen működik falu- vagy tanyagondnoki szolgáltatás. A szolgáltatást biztosító önkormányzatok egy része a külterületek lakosságszámával nem felel meg a törvényi feltételeknek, ezért állami támogatást nem kap, a szolgáltatást az önkormányzat finanszírozza.

2. étkeztetés: *„Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségeik, szenvedélybetegségeik, vagy hajléktalanságuk miatt.”¹¹*

Bár az étkeztetés minden önkormányzatnak kötelező feladata, a kistérségben jelenleg 11 település rendelkezik működési engedéllyel a feladat ellátására, ez 42%-os lefedettséget jelent.

3. házi segítségnyújtás: *„Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.”¹²*

---

¹⁰ Forrás: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról 60. §.

¹¹ Forrás: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról 62. §.

¹² Forrás: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról 63. §.

A házi segítségnyújtás szintén kötelező alapfeladata az önkormányzatoknak. A kistérségben a házi segítségnyújtás a települések 96 %-án biztosított, többnyire a szociális társulások, néhány esetben civil szervezetek közreműködésével.

4. családsegítés: „A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.”¹³

A szekszárdi kistérségben minden településen biztosított a családsegítés a rászorulóknak számára. Ez a harmadik olyan kötelező önkormányzati szociális feladat, melyet minden önkormányzatnak biztosítani kell a lakói számára. A családsegítő társulások a kistérség teljes területét lefedik:

- Sió-Sárvíz Menti Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás;
- Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás;
- Tolna Város, Bogviszló, Fácánkert, Fadd és Sióagárd Község Önkormányzatának Intézményfenntartó Társulása;
- Bátaszék és Városkörnyéki Önkormányzatok Családsegítő és Gyermekjóléti Intézmény-fenntartó Társulása

5. jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: „A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek,

¹³ Forrás: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról 64. §.

illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.”¹⁴

Ezt a szolgáltatást a 10 000 fő feletti lakosságszámú településeknek kötelező biztosítani. 2007 folyamán a Többcélú Társulás közreműködésével, pályázati támogatásból a rendszer kibővítésre került: a Szekszárd környéki településekre további 20 készülék került; Bátaszék és környéke, valamint Tolna és környéke településeire pedig szintén 20-20 készülék került kihelyezésre, így jelenleg Szekszárdon és körzetében 110, Bátaszéken 50, Tolnán és körzetében pedig 61 készülék működik. 2008 decemberében készített felmérésünk alapján kistérségi szinten még 80-90 készülékre volna igény, melyek beszerzését nagyrészt a forráshiány akadályozza. Jelenleg a kistérség 24 településén elérhető ez a szolgáltatás.

6. közösségi ellátások: *„A pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére a közösségi alapellátás keretében biztosítani kell a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában, a meglévő képességek megtartását, illetve fejlesztését. A háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését, a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást, az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését, valamint megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében. A szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás keretében a túl biztosítani kell az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését, megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében, a szenvedélybetegség okozta egészségügyi és szociális károk mérsékléséhez szükséges egyes ártalomcsökkentő szolgáltatásokat, a kríziskezelést az életet veszélyeztető, a testi, szociális, kapcsolati és életvezetési rendszerben kialakult kezelhetetlen helyzetek esetére.”¹⁵*

A közösségi ellátások biztosítása 2009. január 1-jétől nem kötelező önkormányzati feladat. Jelenleg a kistérségben Szekszárd központtal működik közösségi pszichiátriai ellátás. Ellátási területe a kistérség 16 településére terjed ki. Szendélybetegek

¹⁴ Forrás: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról 65. §.

¹⁵ Forrás: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról 65/A. §.

közösségi ellátását ellátási szerződés keretében a „Szent Erzsébet Karitás” Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálatát látja el 2005. április 7-óta.

7. támogató szolgáltatás: „A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.”¹⁶

A támogató szolgáltatás 2009. január 1-jétől nem kötelező önkormányzati feladat. A városban és a kistérségben 2004-2005-ben kezdődött meg a támogató szolgálatok kiépülése az „ORTHO-MOBIL” szolgálat hálózat (Budaörs) megjelenésével, Tolna, Ócsény, Decs, Sárpilis, Várdomb, Alsónána és részlegesen Szekszárd településeken. Kifejezetten Szekszárd város területére az Önálló Életért Alapítvány és a Kolping Szövetség hozott létre szolgálatot, melyekkel a szekszárdi önkormányzat ellátási szerződést is kötött, s ezzel biztosítja a Szolgáltatás működését. A Kolping Szövetség támogató szolgálata önkormányzati támogatásban nem részesül, és Szekszárd mellett még Szedrest, Tolnát, és Bátaszéket látja el. [Az Önálló Életért Alapítvány pedig 2009-ben megszüntette a szolgáltatást.](#)

8. utcai szociális munka: „Az utcai szociális munka keretében biztosítani kell az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét.”¹⁷

A szolgáltatás 2005. év elejétől működik Szekszárd központtal. Az ellátás jelenleg Szekszárd, Szálka, Harc, Zomba, Ócsény, Decs, Felsőnána, Kéty, Murga és Bátaszék települések területére terjed ki. A hatékony munka érdekében a Családsegítő Központ pályázati úton külön gépkocsit szerzett be, így el tudják látni a társulás területi feladatait. A társulási területen kb. 140-150 fő hajléktalant érint a szolgáltatás, döntően Szekszárd város területén.

9. nappali ellátás: „A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben

¹⁶ Forrás: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról 65/C. §.

¹⁷ Forrás: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról 65/E. §.

képes személyek, tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.”¹⁸

Az idősek nappali ellátásának biztosítása minden 3000 lakosúnál nagyobb település kötelező feladata. 10 000 fő lakosságszám felett pedig a hajléktalanok, pszichiátriai és szenvedélybetegek, fogyatékosok és autisták számára is kötelező a nappali ellátás biztosítása. A kistérségben Szekszárd, Bátaszék, Tolna, Decs, Fadd településeken működik idősek nappali ellátása, emellett a megyeszékhelyen fogyatékosok nappali ellátása, szenvedélybetegek nappali ellátása és nappali melegedő is igénybe vehető. Az idősek nappali ellátása Szekszárd kivételével általában településenként 30 fő körüli rendszeres igénybevevőt érint. Szekszárdon az ellátások a következőképpen alakulnak: 4 helyszínen 100 férőhely biztosított az Idősek Klubjaiban, a Fogyatékosok Nappali Intézménye 20 férőhelyet biztosít, a Nappali melegedő igénybevevőinek száma általában 50 fő, de a téli hidegebb időszakokban ez a 100 főt is elérheti. Kölesden önkormányzati fenntartásban működik Idősek Klubja 25 férőhellyel. Az idősek és a fogyatékosok nappali ellátása 2008. január 1.-étől a kistérség 22 települését lefedi a szociális társulások által.

Gyermekjóléti alapellátások:

1. gyermekjóléti szolgáltatás: „A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.”¹⁹

¹⁸ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról 65/F.§.

¹⁹ Forrás: A gyermekek védelméről és a gyámügyi ellátásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39. §.

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait gyermekjóléti szolgálat keretében biztosítja, összhangban a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal.

A kistérségben a gyermekjóléti szolgáltatás minden településen biztosított a gyermekjóléti társulásoknak köszönhetően. A társulások a három város és Szedres köré csoportosulnak és a kistérség teljes területét lefedik:

2. a gyermekek napközbeni ellátása: (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet)

„A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.”²⁰

A 10 000 lakos feletti településeken kötelező a bölcsőde biztosítása a 3 év alatti gyermekek számára. A kistérségben működő bölcsődéket és családi napköziket az alábbi táblázat mutatja be.

Település	Fenntartó/Intézmény	Ellátás	Férőhely (fő)
Báta	Bátai ÁMK	egységes óvoda-bölcsőde	5
Bátaszék	Bátaszék-Alsónyék-Pörboly Mikrotérségi Bölcsőde, Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Gimnázium és Pedagógiai Szakszolgálat	Bölcsőde	15
Decs	Tesz-Vesz Óvoda és Családi Napközi	Családi napközi	5
Fadd	Dumbó Családi Napközi Közhasznú Alapítvány	Családi napközi	8
	Gárdonyi Géza Óvoda és Általános Iskola	egységes óvoda-bölcsőde	5
Harc	Körzeti Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Családi napközi	
Ócsény	ÁMK Ócsény	Családi napközi	5

²⁰ Forrás: A gyermekek védelméről és a gyámügyi ellátásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 41. §.

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

Sióagárd	Garay János Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Közoktatási Típusú Sportiskola, Óvoda és Pedagógiai- Szakmai Szolgáltató Intézmény	Családi napközi	5
Szekszárd	Micimackó Alapítvány	Családi napközi	7
	Kék Madár Alapítvány	Családi napközi	12
	Szekszárd MJV Önk.	Bölcsőde	90
	2. Számú Óvoda és Bölcsőde	Bölcsőde	10
Várdomb	Várdomb-Alsónána Óvoda és Általános Iskola	Bölcsőde	10
Zomba	Körzeti Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	egységes óvoda- bölcsőde	5

3. gyermek átmeneti gondozása: (helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona) „A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) kell gondoskodni.”²¹

Szekszárd Város Önkormányzata 12 férőhelyes Családok Átmeneti Otthonát működtet, melynek ellátási területe 2007. május 31-óta: Szekszárd, Szálka, Öcsény, Zomba, Harc, Decs, Felsónána, Kéty, Murga, Báticasék, Alsónána, Alsónyék, Báta, Pörböly, Sárpilis, Várdomb (16 település). A CSAO ellátja a gyermekek átmeneti gondozását is. A „Bölcső” Alapítvány – Gyermekek Átmeneti Otthonát (5 férőhely) és Válsághelyzetben levő várandós anyák átmeneti otthonát (7 férőhely) működtet. Tolnán 2000 óta működik helyettes szülői hálózat, Tolnán 2 és Sióagárdon 1 fő helyettes szülővel, és Fácánkert településen is ellátják a feladatot.

²¹ Forrás: A gyermekek védelméről és a gyámügyi ellátásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 45. §.

2.3.2 Szakellátások (szociális, gyermekjóléti)

Szociális szakellátások

1. ápolást, gondozást nyújtó intézmény: „Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) az ápolást, gondozást nyújtó intézményben kell gondoskodni, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.”²²

A kistérségben több idősek otthona működik, Decsen 88 férőhellyel egy egyházi fenntartású, továbbá 50 férőhellyel egy emelt szintű idősek otthona, közhasznú társaság működtetésében. A bátaszéki, 100 férőhelyes otthon megyei fenntartású intézmény, 70 férőhelyes telephellyel Sárpilisen. Szekszárdon 113 férőhellyel működik az idősek otthona – három telephelyen, és egy 42 férőhelyes telephelye található Tolnán is. Ennek fenntartója Szekszárd és Tolna városok által létrehozott intézményfenntartó társulás, mely társulás a kistérség egész területére ellátja az idősek személyes gondoskodás keretébe tartozó, állandó bentlakást biztosító gondozását. Szenvedélybetegek ápolását, gondozását nyújtó intézmény működik Alsótengelícen 40 férőhellyel a Megyei Önkormányzat fenntartásában, valamint szintén a Megyei Önkormányzat tart fenn fogyatékosok otthonát és idősek otthonát Szekszárdon: ápoló, gondozó otthon 28 férőhellyel, demens betegek ellátása 28 férőhellyel, kiskorú értelmi fogyatékosok ellátása 30 férőhellyel, nagykorú értelmi fogyatékosok ellátása 30 férőhellyel.

2. rehabilitációs intézmény: „A rehabilitációs intézmény a bentlakók önálló életvezetési képességének kialakítását, illetve helyreállítását szolgálja.”²³ Szenvedélybetegek és fogyatékosok rehabilitációs intézménye működik a kistérségben az ápolást, gondozást nyújtó intézmények részlegeként: szenvedélybetegek rehabilitációs intézete 60 férőhellyel Alsótengelícen valamint értelmi fogyatékosok rehabilitációs részlege 40 férőhellyel Szekszárdon, mindkettő a Megyei Önkormányzat fenntartásában.

---

²² 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról 67. §.

²³ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról 72. §.

3. átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény: „Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények - a hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása kivételével - ideiglenes jelleggel legfeljebb egyévi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak.”²⁴

A kistérségben a megyeszékhelyen működik hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása 26 férőhellyel, melyből 20 férőhely átmeneti szállásként, 6 férőhely éjjeli menedékhelyként szolgál.

4. lakóotthon: „A lakóotthon olyan nyolc-tizenkettő, a külön jogszabályban meghatározott esetben tizennégy pszichiátriai beteget vagy fogyatékos személyt - ideértve az autista személyeket is -, illetőleg szenvedélybeteget befogadó intézmény, amely az ellátást igénybevevő részére életkorának, egészségi állapotának és önellátása mértékének megfelelő ellátást biztosít.”²⁵

A kistérségben jelenleg nem működik lakóotthon, sem egyéb speciális szociális intézmény.

2.4 Szociális társulások a kistérségben

A kistérség területén hat szociális és gyermekjóléti feladatokat ellátó társulás működik a három város, illetve egy község vonzáskörzetében.

- Sió-Sárvíz Menti Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás:
Szedres központtal,
Tengelic, Medina, Kölesd, Kistormás települések részvételével.
- Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás:
Szekszárd központtal,
Ócsény, Decs, Szálka, Zomba, Harc, Kéty, Felsőnána, Murga illetve egyes ellátások tekintetében Bátaszék, Bába, Pörböly, Alsónyék, Várdomb, Sárpilis, Alsónána települések részvételével.
- Szekszárd és Környéke Szociális Alapszolgáltatási Társulás:
Szekszárd központtal,
Ócsény, Decs, Szálka, Zomba, Harc, Kéty, Felsőnána, Murga, Szedres egyes ellátások tekintetében Bátaszék, Bába, Pörböly, Alsónyék, Várdomb, Sárpilis, Alsónána, Tengelic települések részvételével.

²⁴ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról 80. §.

²⁵ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásokról és ellátásokról 85/A.§.

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

- Szekszárd MJV és Tolna Város Időseket Ellátó Szociális Intézményfenntartó Társulása:
Szekszárd központtal,
Tolna, Alsónyék, Alsónána, Báta, Bátaszék, Bogyiszló, Decs, Fadd, Fácánkert, Felsónána, Harc, Kéty, Kistormás, Kölesd, Medina, Murga, Öcsény, Pörböly, Sárpilis, Sióagárd, Szálka, Szedres, Tengelic, Várdomb és Zomba ellátási területtel.
- Családsegítő Központ Intézményfenntartó Társulása:
Tolna központtal,
Bogyiszló, Fadd, Fácánkert, Sióagárd települések részvételével.
- Bátaszék és Városkörnyéki Önkormányzatok Családsegítő és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulása:
Bátaszék központtal,
Báta, Pörböly, Alsónyék, Várdomb, Sárpilis, Alsónána települések részvételével.

A társulások létrejöttének legfőbb oka, hogy a városok mellett sok kistelepülés található a térségben, melyek a szociális és gyermekjóléti ellátások megfelelő színvonalát csak társulási formában tudják biztosítani. A rendező elv általában a földrajzi közelség és elérhetőség, valamint az ellátandó feladatra jelentkező igény, ezért alakult ki több társulás a térség területén.

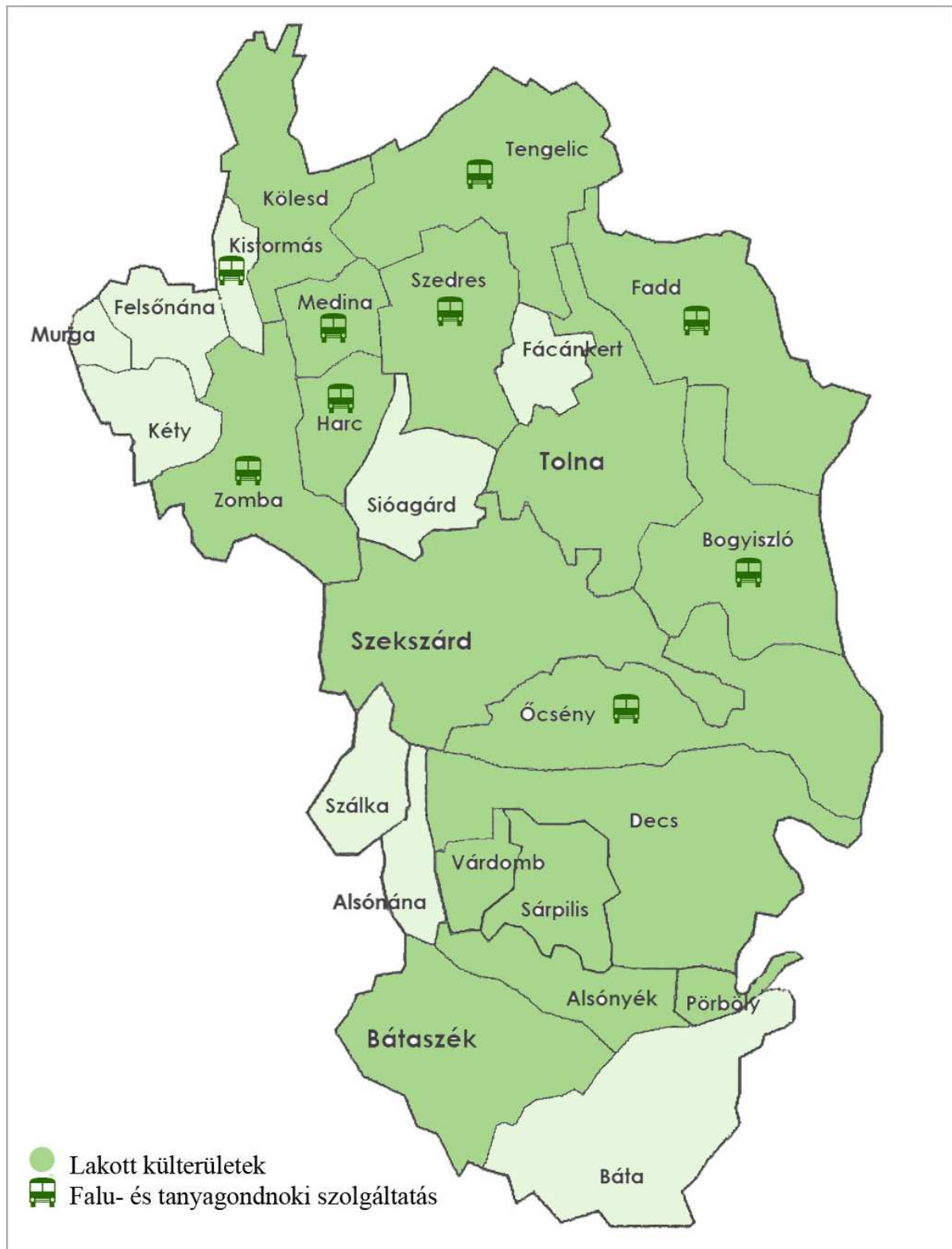
A települések egy része több szállal is kötődik a gesztortelepüléshez, mivel a szociális ellátás mellett egészségügyi és oktatási feladatok ellátásában is társultak, vagy körjegyzőségben működnek. A társulások alapvetően a kötelező gyermekjóléti és a családsegítéshez kapcsolódó feladatok ellátására jöttek létre, majd ezek a feladatok helyenként eltérően bővültek. Jelenleg folyamatban van a társulásban ellátott feladatok oly módon történő bővítése és koordinálása, hogy a törvény kínálta lehetőséggel élve kistérségi kiegészítő normatívára is jogosultak legyenek a társulások bizonyos feladatok ellátása után.

III. Táblázatok, szociális térképek

Szociális és gyerekjóléti alap és szakosított ellátások a kistérségben települések szerint (2009)

	Falu- és tanyagondnoki szolgáltatás	Étkeztetés	Házi segítségnyújtás	Családsegítés	Nappali ellátás	Támogató szolgáltatás	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Közösségi pszich. ellátás	Utcai szociális munka	Átmeneti elhelyezési formák	Ápolást, gondozást nyújtó intézmény: idősek	Gyermekjóléti szolgáltatás	Gyermek napközbeni ellátása: Bölcsőde, cs.n.	Gyermek átmeneti gondozása: Családok átmeneti otthona	Gyermekjóléti központ
Alsónyék			X	X			X	X			X	X		X	
Alsónána			X	X		X	X	X			X	X		X	
Báta			X	X			X	X			X	X	X	X	
Bátaszék		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	
Bogyiszló	X		X	X			X				X	X			
Decs		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	
Fadd	X		X	X	X		X				X	X	X		
Fácánkert			X	X			X				X	X			
Felsónána			X	X			X	X	X		X	X		X	
Harc	X		X	X			X	X	X		X	X	X	X	
Kéty		X	X	X			X	X	X		X	X		X	
Kistormás	X	X	X	X			X				X	X			
Kölesd		X	X	X	X		X				X	X			
Medina	X			X							X	X			
Murga			X	X			X	X	X		X	X		X	
Ócsény	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	
Pörböly			X	X			X	X			X	X		X	
Sárpilis			X	X		X	X	X			X	X		X	
Sióagárd		X	X	X			X				X	X	X		
Szálka			X	X			X	X	X		X	X		X	
Szedres	X	X	X	X	X	X	X				X	X			
Szekszárd		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Tengelic	X	X	X	X							X	X			
Tolna		X	X	X	X	X	X				X	X			
Várdomb			X	X		X	X	X			X	X	X	X	
Zomba	X		X	X			X	X	X		X	X	X	X	

A kistérségben falu- vagy tanyagondnoki szolgáltatást működtető települések (2009)

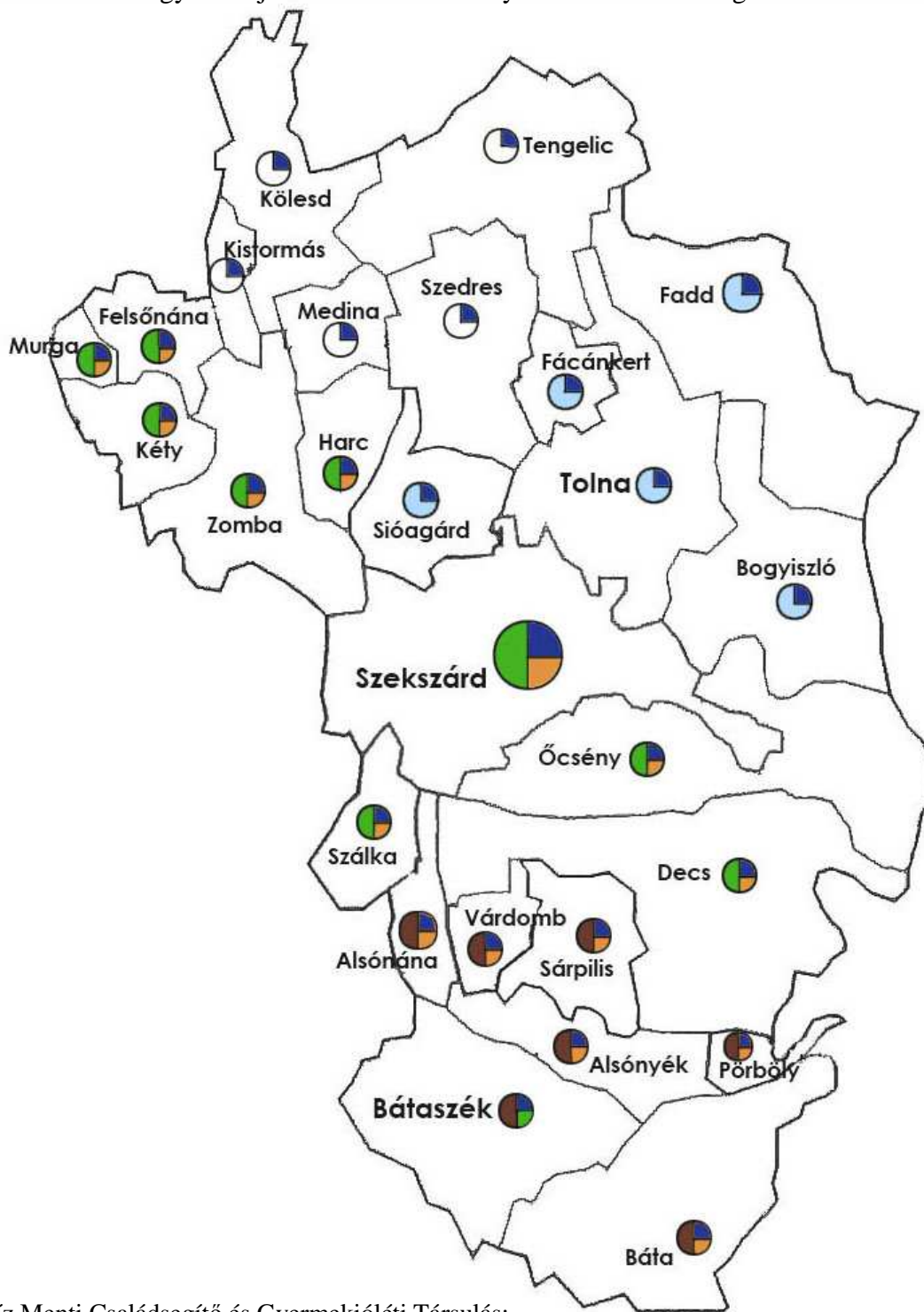

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

A szociális feladatokat ellátó társulások által közösen ellátott feladatok (2009)

	Családsegítő szolgáltatás	Gyermekjóléti szolgáltatás	Házi segítségnyújtás	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Nappali ellátás: idősek	Nappali ellátás: fogyatékosok	Utcai szociális munka	Családok Átmeneti Orthona	Helyettes szülői feladatok	Ápolást, gondozást nyújtó intézmény: idősek	Közösségi pszich. ellátás
Sió-Sárvíz Mentí Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás:											
Szedres, Tengelic, Medina, Kölesd, Kistormás	X	X									
Tolna Város, Bogyiszló, Fácánkert, Fadd és Sióagárd Község Önkormányzatának Intézményfenntartó Társulása:											
Tolna, Bogyiszló, Fácánkert, Fadd és Sióagárd	X	X	X	X					X		
Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás:											
Szekszárd, Ócsény, Decs, Szálka, Zomba, Harc, Kéty, Felsőnána, Murga	X	X					X	X			X
Bátaszék							X	X			X
Báta, Pörböly, Alsónyék, Várdomb, Sárpilis, Alsónána								X			X
Szekszárd és Környéke Szociális Alapszolgáltatási Társulás											
Szekszárd, Ócsény, Decs, Szálka, Zomba, Harc, Kéty, Felsőnána, Murga, Szedres, Tengelic			X	X	X	X					
Bátaszék, Báta, Pörböly, Alsónyék, Várdomb, Sárpilis, Alsónána						X					
Bátaszék és Városkörnyéki Önkormányzatok Családsegítő és Gyermekjóléti Intézmény-fenntartó Társulása											
Bátaszék, Báta, Pörböly, Alsónyék, Várdomb, Sárpilis, Alsónána	X	X	X	X	X				X		
Szekszárd MJV és Tolna Város Időseket Ellátó Szociális Intézményfenntartó Társulása											
Szekszárd, Tolna, Alsónyék, Alsónána, Báta, Bátaszék, Bogyiszló, Decs, Fadd, Fácánkert, Felsőnána, Harc, Kéty, Kistormás, Kölesd, Medina, Murga, Ócsény, Pörböly, Sárpilis, Sióagárd, Szálka, Szedres, Tengelic, Várdomb és Zomba										X	

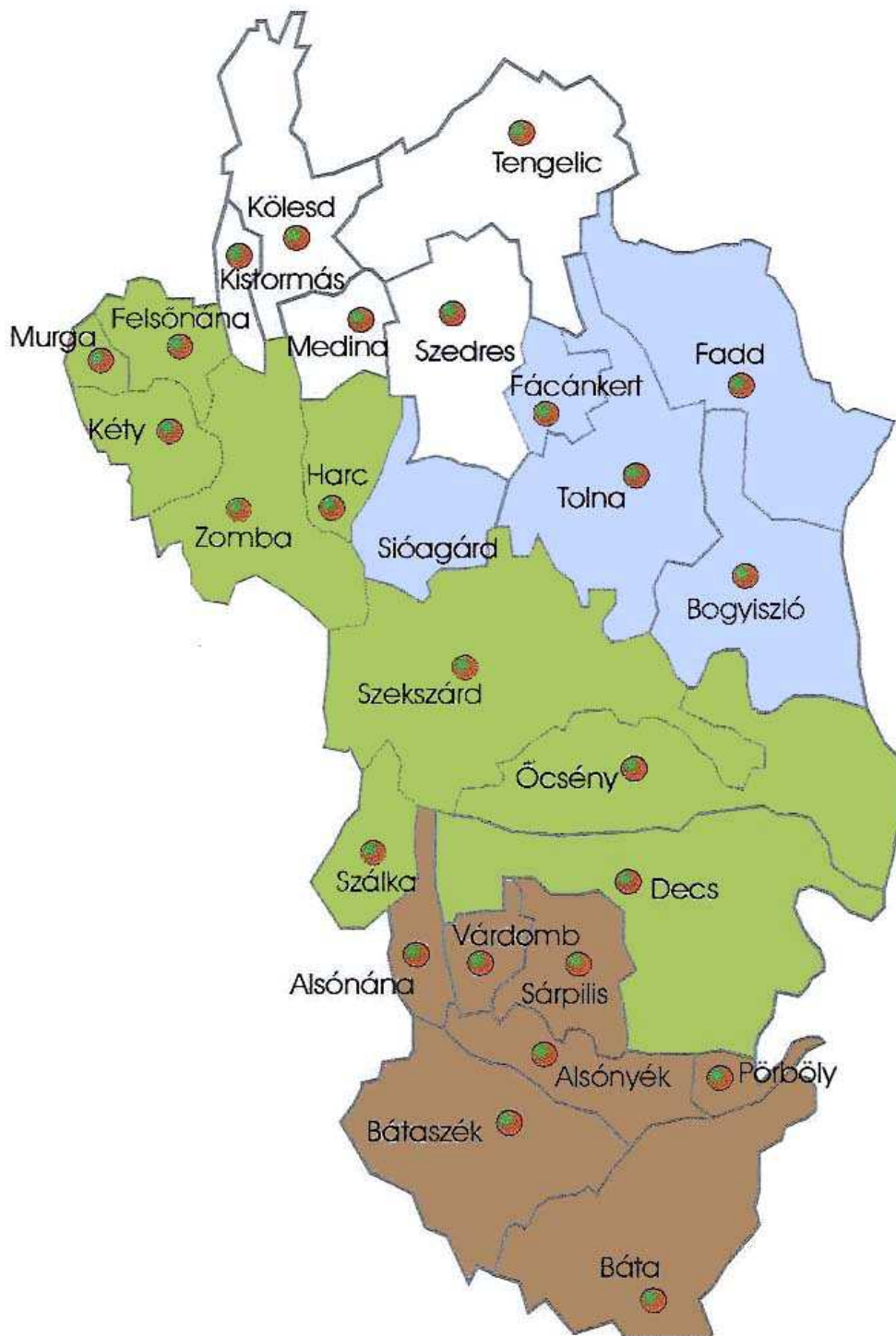
A szociális és gyermekjóléti társulások elhelyezkedése a kistérségben:

- Sió-Sárvíz Menti Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás;
- Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás
- Szekszárd és Környéke Szociális Alapszolgáltatási Társulás
- Szekszárd MJV és Tolna Város Időseket Ellátó Szociális Intézményfenntartó Társulása
- Tolna Város Önkormányzatának, Bogyisló Község Önkormányzatának, Fácánkert Község Önkormányzatának, Fadd Nagyközség Önkormányzata és Sióagárd Község Önkormányzatának Intézményfenntartó Társulása;
- Bátaszék és Városkörnyéki Önkormányzatok Családsegítő és Gyermekjóléti Intézmény-fenntartó Társulása

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

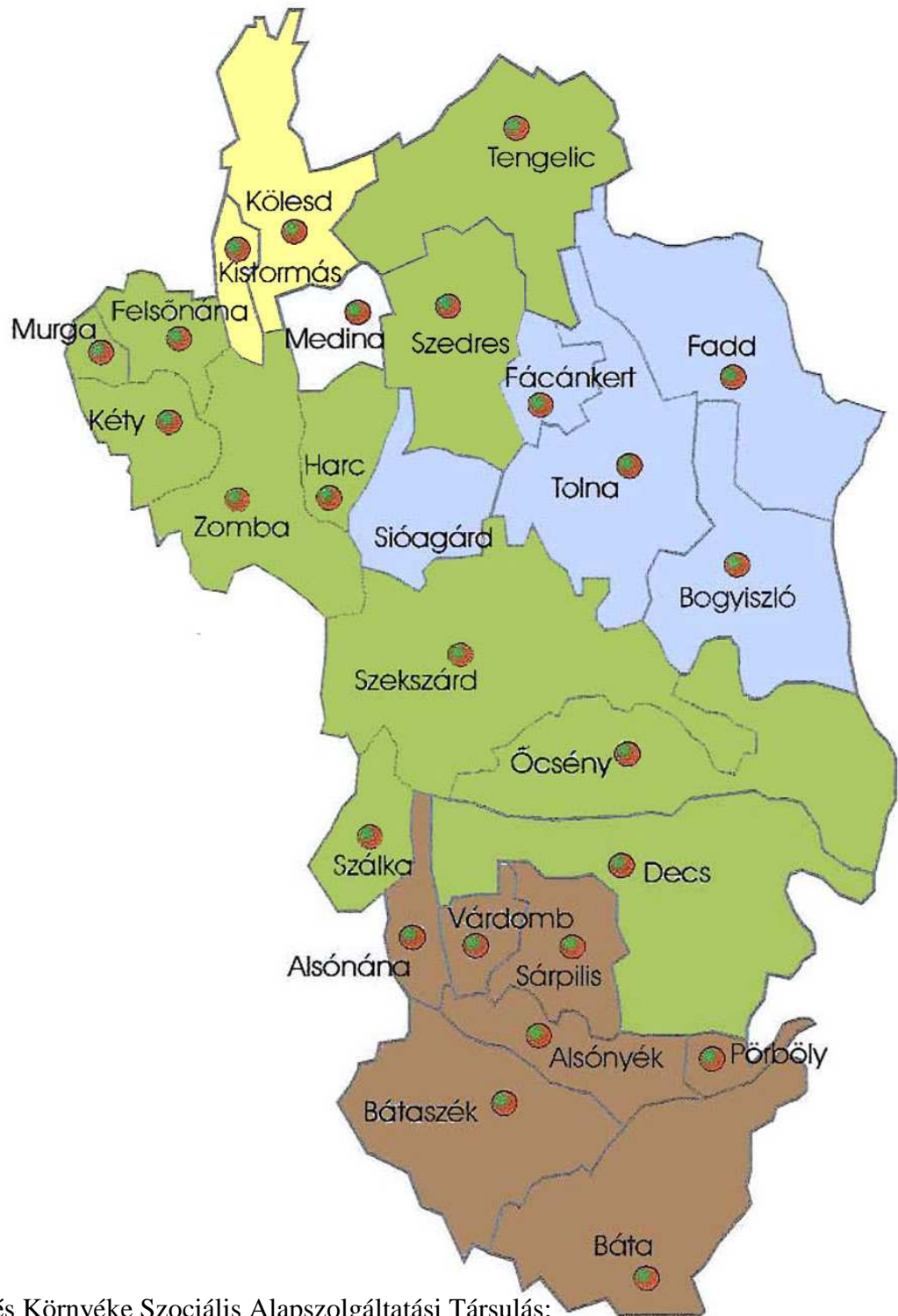
A családsegítés és gyermekjóléti ellátás társulások szerint (2009)

- Sió-Sárvíz Menti Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás;
- Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás;
- Tolna Város, Bogyiszló, Fácánkert, Fadd és Sióagárd Község Önkormányzatának Intézményfenntartó Társulása;
- Bátaszék és Városkörnyéki Önkormányzatok Családsegítő és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulása

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

Házi segítségnyújtás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás társulások szerint (2009)

- Szekszárd és Környéke Szociális Alapszolgáltatási Társulás;
- Tolna Város, Bogyiszló, Fácánkert, Fadd és Sióagárd Község Önkormányzatának Intézményfenntartó Társulása;
- Bátaszék és Városkörnyéki Önkormányzatok Családsegítő és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulása
- Kölesd és Kistormás a Tamási kistérségből kapja az ellátást

IV. A kistérségi szociális ellátórendszer SWOT-analízise

A SWOT felmérést a Többcélú Társulás mellett működő Szociális Kerekasztal szakemberei készítették 2007. októberében.

ERŐSSÉG

- Tapasztalt szakemberek
- Megfelelő szakosított ellátási formák
- Szoc. szakember-képzés jelenléte
- A kistérség szerepének fokozatos erősödése a feladatellátásban – Többcélú kistérségi társulás megléte
- Intézményi együttműködési készség
- Társulási hajlandóság

GYENGESÉG

- Lassú információáramlás
- Egyes alapellátások hiánya néhány településen
- Hajléktalan ellátás szűk kapacitása
- Földrajzi távolságok, hátrányos elhelyezkedés
- Eltérő fenntartású intézmények
- A szolgáltatásokra létrehozott együttműködések néha csak formálisak, kevésbé átláthatóvá teszik a rendszert

LEHETŐSÉG

- Képzési rendszer igazodása a változó szükségletekhez
- Kistérségi együttműködés fejlesztése
- Pályázatok megjelenése
- Rendszeres és megfelelő igényfelmérés → hatékony feladatellátás
- Hiányzó kötelező szolgáltatások kiépítése, a meglévő ellátások összehangolása
- Kistérségi szociális háló teljes kiépülése
- Tartósan működőképes kistérségi koordináció kiépítése

VESZÉLY

- Költségvetési törvény módosítása – egyes ellátások finanszírozásának megváltozása
- Szoc. törvény módosítása
- A szolgáltatások költségének-díjának növekedése
- Pályázathoz szükséges önrész hiánya
- Térségi koordináció hiányában a párhuzamosságok folytatódnak
- Feltételrendszer, működtetés, informálás hiányosságai

V. Feladatok, fejlesztési irányok a szolgáltatások biztosításának egyes szintjein

A kistérség helyzetelemzésére épülő intézkedési tervben a fejlesztési irányok, elképzelések meghatározásához elengedhetetlenül szükséges, hogy figyelembe vegyünk azokat a szociálpolitikai elveket és értékeket, melyeket a szakirodalom, a jogszabályok, szakmai és politikai programok kimunkáltak.

A társulás ezen elvek mentén kívánja ellátni szociálpolitikai feladatait, melyek célja a társadalmi igazságosság és szolidaritás megteremtése úgy, hogy a kistérség minden települése „élhető” legyen, ahol az önkormányzatok biztosítékot vállalnak arra, hogy a társadalmi különbségek kezelésében minden rászorulóknak segítséget nyújtanak.

Önkormányzati szabályozási hatáskör

A települési önkormányzatok feladataikat, a szociális és gyermekvédelmi törvény keretein belül, helyi szociális rendeleteikben szabályozzák. A testületek döntenek arról is, mely feladatokat valósítják meg társulási formában. A Többcélú Társulás feladata ezekben az esetekben a koordináció, illetve a megfelelő tájékoztatás biztosítása annak érdekében, hogy az önkormányzatok szociálpolitikai feladataikat minél hatékonyabban láthassák el.

Intézményi szintű feladatok

Az intézményeknek biztosítaniuk kell a jogszabályokban előírt feltételeket, és a szolgáltatás színvonalas működtetését. Ehhez a Többcélú Társulás több módon nyújthat támogatást: információs rendszer működtetésével, intézmények közötti kapcsolatok koordinálásával, források felkutatásával, a szakmai fejlődést segítő lehetőségek, támogatások feltárásával.

5.1 Fejlesztési szükségletek és feladatok a kistérségi közös feladatellátásban

A Szekszárd-tolnai kistérségben, mint azt fentebb már bemutattuk, hat társulás jött létre a szociális feladatok ellátására. Ezek a társulások a kistérség teljes területét lefedik, ám az általuk ellátott feladatok nem azonosak.

A Többcélú Kistérségi Társulás koordinációs tevékenységet 2006-tól lát el ezen a területen. Cél az együttműködések fejlesztésében az, hogy minden településen azonos, magas szintre hozzuk az ellátásokat, ám ez hosszabb távú folyamat, mivel az egyes területek szükségletei és lehetőségei különbözőek.

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

A Többcélú Társulás Munkaszervezetének eddigi koordinációs tevékenysége eredményeként a gyermekjóléti ellátás 2007-re a térség teljes területét lefedi és 2005 óta a kistérségi kiegészítő normatívára is jogosultak az érintett települések.

A szociális társulások által ellátott feladatok köre is bővült az elmúlt év során: 2007. december 1.-től családsegítést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást vehetnek igénybe egységesen 21 település lakói három szociális társulás által. További két szociális ellátást - fogyatékos személyek nappali ellátását és idősek nappali ellátását – biztosítja 2008. január 1.-től a Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás: és a Bátaszék és Városkörnyéki Önkormányzatok Családsegítő és Gyerekjóléti Intézmény-fenntartó Társulása összesen 16 településen.

A szociális ellátások között több olyan terület van azonban, ahol szükséges a további fejlesztés, az alap- és az intézményi ellátások körében egyaránt, a jelenlegi törvényi szabályozásokat, és a várható szakmai és finanszírozási változásokat is figyelembe véve.

Mivel jelenleg a kötelező alapfeladatok ellátása is hiányos néhány településen, így elsődleges cél ezek biztosításának megszervezése. Ezek elsősorban a szociális étkeztetés, valamint a falugondnoki szolgáltatás az arra jogosult településeken. Igény jelentkezik továbbá a házi segítségnyújtás, illetve ehhez kapcsolódva a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátási körének kibővítésére is.

Az intézményi ellátások közül az időskorúak, illetve hajléktalanok átmeneti elhelyezése az a terület, mely fejlesztésre szorul, és ennek megoldása együttműködések keretében valósítható meg.

A kistérség demográfiai és foglalkoztatási helyzetének alakulását és a meglévő szolgáltatásokat figyelembe véve, bővítésre szorul a bölcsődék és családi napközis hálózata is, valamint hiányos a gyermekek átmeneti gondozását biztosító gyermekjóléti ellátások köre is. Ezek szintén együttműködések keretében valósíthatók meg, mivel az egyes településeken nem jelentkezik olyan mértékű igény, amely az intézmények fenntartását települési szinten lehetővé tenné.

Az együttműködés előnye elsősorban a finanszírozásban illetve az ellátások színvonalának emelkedésében mutatkozik meg, ám egyben erősíti a kistérségi identitást és további együttműködések generál más területeken is.

5.2 Intézkedési javaslatok:

1. A Többcélú Kistérségi Társulás szakmai koordinációjának fejlesztése:

- A szakmai, koordináló, irányító szerepkör fejlesztése: a munkatársak képzése, továbbképzése; szociális témájú felmérések, vizsgálatok készítése a kistérségben.
- A szakmai ellenőrzés erősítése: a többcélú társulás által ellátott szociális feladatok szigorú ellenőrzése, részletes beszámolók készítése az egyes településeken megvalósuló ellátásokról és fejlesztésekről.
- Állandó szociális szakmai bizottság létrehozása, illetve a meglévő Szociális Kerekasztal továbbfejlesztése a Társulási Tanács munkájának támogatására.
- A szakmai és szakmaközi együttműködések fejlesztése a térségben: szakmai fórumok, képzések szervezése.
- Szociális tervezői tevékenység fejlesztése
- Kistérségi szociális térkép és adatbázis létrehozása

2. A szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások továbbfejlesztése

- A hiányzó alapszolgáltatások kiépítése, ezek kistérségi rendszerének kidolgozása: étkeztetés, házi segítségnyújtás és az egyéb szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása, mint kötelező szociális alapfeladatok minden település számára.
- A falu – ill. tanyagondnoki szolgáltatás elindítása vagy fejlesztése, az erre jogosult településeken: Kistormás, Medina, Murga, Pörböly, Szálka, Szedres, Tengelic, Zomba.
- **Meglevő alapszolgáltatások települési igényekre épülő bővítése: jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, új bölcsődék létrehozására, és már működő bölcsődék épületének bővítése kiemelten Szekszárdon, Tolnán, Bátaszéken, Faddon.**
- A kistérség településrendszerének valós igényire épülő szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások komplex, integrált rendszerének megteremtése, a humán szolgáltatások összehangolásával integrált intézmény(ek) keretében: Szociális Alapszolgáltatási Központok illetve települési Életházak létrehozásának feltételeinek kidolgozása.

3. A szociális és gyermekjóléti szakellátás továbbfejlesztése

- A meglévő intézmények kapacitás kihasználása a kistérségi feladatellátás érdekében: családok átmeneti otthona.
- A meglévő intézmények infrastrukturális fejlesztése és a hiányzó szakellátások kistérségi szintű biztosítása: hajléktalan ellátás, idősek és fogyatékosok ellátása; szenvedélybeteg ellátás.

A fejlesztések megvalósítása a rendelkezésre álló források mennyiségétől függ. A települési önkormányzatok költségvetése minden tekintetben szűkös, így a kistérségi kiegészítő normatívák és a közös pályázati lehetőségek merülnek fel forrásteremtés szempontjából.

Időtábla

Az előzőekben ismertetett feladatokat célszerű időtáblán megjeleníteni. Így a koncepcióban sokkal áttekinthetőbbé válnak a fejlesztési elképzelések, feladatok, valamint az azonos időszak párhuzamosan elvégzendő teendőit is szemléletesebbé teszi.

FELADAT	2009	2010	2011
Munkatárs(ak) képzése, továbbképzése	előkészítés végrehajtás	előkészítés végrehajtás	előkészítés végrehajtás
A Szociális Kerekasztal működésének továbbfejlesztése, a Társulási Tanáccsal történő együttműködés szabályainak kidolgozása	előkészítés végrehajtás	végrehajtás	ellenőrzés
Szakmai fórumok, képzések szervezése	előkészítés végrehajtás	előkészítés végrehajtás	előkészítés végrehajtás
A hiányzó alapszolgáltatások kiépítésének lehetőségeinek kidolgozása	előkészítés végrehajtás	végrehajtás	ellenőrzés
Meglévő alapszolgáltatások bővítésére vonatkozó igények felmérése	előkészítés végrehajtás		
A szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások komplex, integrált rendszerének kidolgozása	előkészítés végrehajtás	végrehajtás	
Javaslatok készítése a meglévő intézményi kapacitás optimális kihasználására		előkészítés végrehajtás	végrehajtás
A meglévő intézmények infrastrukturális fejlesztésére projektek kidolgozása és pályázati források felkutatása	előkészítés végrehajtás	előkészítés végrehajtás	előkészítés végrehajtás
A hiányzó szakellátások kistérségi szintű biztosításának kidolgozása		előkészítés végrehajtás	végrehajtás

Költségvetési elemző tábla

Az alábbi táblázat áttekinthetővé teszi a feladatok végrehajtásához kapcsolódó költségek tervezését.

Közvetlen kiadás- és költségcsökkenés	Közvetlen kiadás- és költségnövekedés
	Pályázati céltartalék
	A hiányzó szakellátások kistérségi szintű biztosításának kidolgozása
Közvetett kiadás- és költségcsökkenés	Közvetett kiadás- és költségnövekedés
A meglévő intézményi kapacitás optimális kihasználása	Munkatárs(ak) képzése, továbbképzése
A meglévő intézmények infrastrukturális fejlesztésére projektek kidolgozása és pályázati források felkutatása	Szakmai fórumok, képzések szervezése
Meglévő alapszolgáltatások bővítésére vonatkozó igények felmérése	

Közreműködők az előkészítés, a végrehajtás és az ellenőrzés szakaszaiban

Az alábbi táblázat áttekinthetőbbé teszi az előkészítés, végrehajtás és az ellenőrzés folyamatainak személyi ill. szervezeti feltételeit.

Feladat, fejlesztési elképzelés	Közreműködő		
	Előkészítés	Végrehajtás	Ellenőrzés
Munkatárs(ak) képzése, továbbképzése	szociális referens TKT munkaszervezete	TKT munkaszervezete	Szociális Kerekasztal Társulási Tanács
A Szociális Kerekasztal működésének továbbfejlesztése, a Társulási Tanáccsal történő együttműködés szabályainak kidolgozás	Szociális Kerekasztal szociális referens TKT munkaszervezete	Szociális Kerekasztal szociális referens TKT munkaszervezete	Szociális Kerekasztal Társulási Tanács
Szakmai fórumok, képzések szervezése	Szociális Kerekasztal szociális referens TKT munkaszervezete	TKT munkaszervezete PTE IGYFK szociális tanszék	Szociális Kerekasztal Társulási Tanács
A hiányzó	Szociális Kerekasztal	Szociális Kerekasztal	Szociális Kerekasztal

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

alapszolgáltatások kiépítésének lehetőségeinek kidolgozása	szociális referens TKT munkaszervezete	szociális referens TKT munkaszervezete	Társulási Tanács
Meglevő alapszolgáltatások bővítésére vonatkozó igények felmérése	Szociális Kerekasztal szociális referens TKT munkaszervezete	TKT munkaszervezete PTE IGYFK szociális tanszék	Szociális Kerekasztal Társulási Tanács
A szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások komplex, integrált rendszerének kidolgozása	Szociális Kerekasztal szociális referens TKT munkaszervezete	Szociális Kerekasztal szociális referens TKT munkaszervezete	Szociális Kerekasztal Társulási Tanács
Javaslatok készítése a meglévő intézményi kapacitás optimális kihasználására	Szociális Kerekasztal szociális referens TKT munkaszervezete	Szociális Kerekasztal szociális referens TKT munkaszervezete	Szociális Kerekasztal Társulási Tanács
A meglévő intézmények infrastrukturális fejlesztésére projektek kidolgozása és pályázati források felkutatása	Szociális Kerekasztal szociális referens TKT munkaszervezete	Szociális Kerekasztal Szociális intézmények képviselői szociális referens TKT munkaszervezete	Szociális Kerekasztal Társulási Tanács
A hiányzó szakellátások kistérségi szintű biztosításának kidolgozása	Szociális Kerekasztal szociális referens TKT munkaszervezete	Szociális Kerekasztal szociális referens TKT munkaszervezete	Szociális Kerekasztal Társulási Tanács

Működtetési és finanszírozási feladatok

A kistérségben a szociális feladatok ellátását (a feladatot végző intézmény fenntartójától függetlenül) háromféle forrás biztosítja: állami támogatások, a települések saját bevételei és fejlesztési források. A működés finanszírozásában a fenntartóként és a többcélú társulás által igényelhető normatív állami támogatásokon, kiegészítő állami támogatásokon kívül a települések saját bevételeiből származó forrásoknak is van jelentősége. A hazai és uniós fejlesztési források főleg a beruházások során kerülhetnek igénybevételre, ezeket a lehetőségeket folyamatosan figyelemmel kísérjük.

5.3 A koncepcióban foglaltak végrehajtásától várt eredmények

A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióban foglaltak eredményeként a kistérségben megvalósul

- A küldetésben és az értékekben megfogalmazott alapelvek érvényesülése, a helyi szociálpolitikához kötődő döntések, a működés átláthatósága;

A Szekszárd-tolnai Kistérség Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
Felülvizsgálat 2009.

- a Többcélú Társulás tudatos és támogató részvétele a szociális szolgáltatások biztosításában;
- a helyi szükségletekhez igazodó, hatékony szociális ellátás a koncepcióban megfogalmazott alapelvek mentén;
- a különböző érdekek eredményes egyeztetése és beépítése a döntéshozatali mechanizmusba;
- a helyi jóléti rendszer fenntartható fejlődése;
- valamennyi településen azonos minőségű szolgáltatások biztosítása,
- a szolgáltatások színvonalának emelkedése, a szakmai munka fejlődése.